

UOB ART AROUND

the art &
life journal

ช่วงสองสามปีที่ผ่านมาสังเกตได้ว่า ‘ศิลปะ’ นั้นคล้ายจะคืบเข้าใกล้ชีวิตประจำวันของผู้คนมากขึ้น ด้วยข่าวสารจากสังคมออนไลน์ไปจนถึงกิจกรรมที่เกิดขึ้นในสถานที่ต่างๆ ทั้งงานแสดงศิลปะหรือเสวนาที่หลากหลาย จนอาจปึกหมุดไว้ได้ว่า เราอยู่ในช่วงจุดสูงสุดของการถ่ายทอดวัฒนธรรมที่รวดเร็ว หลากหลาย ชับซ้อน และสวยงามที่สุด

โลกมีขนาดเท่าเดิม แต่การสื่อสารที่ไวกว่าแสงทำให้กลับหดแคบลงมหาศาล โลกดิจิทัลพาศิลปะไหลผ่านจากซีกโลกหนึ่งสู่อีกซีกโลกได้อย่างช้านาน งานศิลปะจากตะวันออกสามารถไขว่ความสดใหม่ให้อีกฟากฝั่งได้ภายในเวลาไม่ถึงสิบนาที กระทั่งใกล้ขีดระดับสัมผัสได้ด้วยคำคมนามที่ถูกลอง ต่างจากเมื่อก่อนที่งานศิลปะแต่ละแนวซึ่งเกิดจากปัจจัยของแต่ละพื้นที่ กว่าที่จะก่อร่างขึ้นมาโดดเด่นได้ก็ต้องใช้เวลาเนิ่นนาน

ศิลปินรุ่นใหม่ที่เพิ่งก้าวเข้าสู่แวดวง ก็สามารถถูกหล่อหลอมขึ้นได้จากงานของชนชาติที่ไกลออกไป เกือบจะไม่มีแล้วว่านี้คือแนวทางศิลปะของชนนี้ หรือชาตินั้น เมื่อโลกถูกหลอมรวมเข้าด้วยกัน

ก็คงเหมือนศิลปะนั่นเองที่หลายคนก็มองแตกต่างกันหลายแบบ บ้างก็ว่าเหตุการณ์นี้นั้นต้นกึกที่เราจะได้ศึกษาและเรียนรู้แนวทางของกันและกัน ความแตกต่างใหม่ๆ ซึ่งล้วนเดินทางไปสู่จุดเดียวกันคือความสวยงาม ดีดีที่เป็นการถ่ายทอดความรู้ซึ่งไม่ถูกกรอบเอาไว้เฉพาะที่

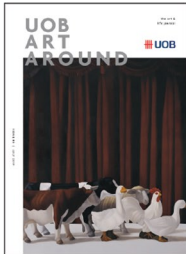
แต่บ้างก็ว่า จะดีหรือที่ทุกอย่างถูกเรียนรู้รวดเร็วจนอาจเสี่ยงกว่าจะกลายเป็นความฉาบฉวย?

ไม่มีความเห็นที่ถูกต้องแน่ชัดหรอก แต่มองในมุมของโลกที่มีข้อมูลมากมาย มันก็ดีที่จะมีเอาไว้เพื่อให้ผู้คนได้ทั้งกับความสวยงามของงานที่อาจบังเอิญนี้เลื่อนผ่านได้เห็นตัวอย่างขั้นตอน ได้รับแรงบันดาลใจจากเรื่องราวถูกเล่าจนเกิดการเรียนรู้ กว้างใจจนทดลองลงมือทำ จนนำไปสู่การพัฒนาต่อไป

งานศิลปะเกิดขึ้นจากเรียวแรงก็จริง แต่ความงามของมันเกิดมาจากหัวใจ

ศิลปะคืองานที่ถูกฉีกออกจากความรู้สึกที่ถูกส่งต่อกันมา ไม่ว่าด้วยทางไหน เวลาอะไร คงคล้ายกับความรักที่มันเกิดขึ้นได้ตลอด ไม่เคยออกส่วกันก่อนสักครั้ง

รู้ตัวอีกทีก็ถลำตัวไปเกินจะหันกลับเสียแล้ว •

COVER

นที ฤทธฤทธิ์

ชื่อผลงาน: Comedy

เทคนิค: สีน้ำมันบนผ้าใบ

ขนาด: 225 x 195 เซนติเมตร

04 Art.list

หยิบยกเรื่องราวสังคมที่เราต้องอยู่ตั้งแต่เกิดจนจบไปมาถ่ายทอดเป็นผลงานศิลปะ:

06 Talk to Brush

ศิลปะ:อันหลากหลายในคนคนเดียวของ นที ฤทธฤทธิ์

12 POY Story

ครบรอบควรรณการปรกาศที่เป็นยาทั้งคุณค่าของศิลปะและศิลปิน

14 Pop.Art

เรื่องราวหลังห้องแก็กของ ด่าย หายหัวเรา:

เจ้าของตัวละครรอยอดีตอย่างป๊อปบอนด์

17 Class(ic)

กร:ยหาร คำท่านาย แลคนรยค ใบ The Last Supper

18 Soon

เรื่องราวของศิลปินในฐานะ: 'พู่หรง' ตามแบบที่สังคมกำหนดไว้ให้

20 Trend

เลวอาร์ตฟานจอย ลวดลายลายหรือทำลายสุนทรีย์?

22 Tour

ศิลปะบนพื้นที่สีเทา Bangkok CityCity Gallery

24 Goods Art

Nemo Chair เก้าอี้ที่ขยายขนาดถึงการออกแบบและการใช้งาน

26 Art Date

เลวศิลปะกับสังคมกับนิทรรศการ

UOB ART AROUND

ผู้จัดทำ: ฝ่ายบริหารสื่อสารและภาพลักษณ์องค์กร
ธนาคารยูบีอี จำกัด (มหาชน)

ติดต่อ: ธนาคารยูบีอี จำกัด (มหาชน) สำนักงานใหญ่
เลขที่ 191 ถนนสาทรใต้ กรุงเทพฯ 10120
โทร. 0 2343 4628, 0 2343 4977
poy@uob.co.th | www.uobpoy.com

Artist:
อนันต์ยศ จันทรินวล

Title:
ไทยมุง

Medium:
สีน้ำมันและสียอะคริลิคบนผ้าใบ

Size:
178 x 148 เซนติเมตร

Description:

ความเชื่อที่มีต่อวัตถุละทอนถึงความงามภายในสังคมไทย
ความเลื่อมด้อยทางความคิดและการกระทำ ความมั่งงาย
และความไม่สมเหตุสมผล ซึ่งทั้งหมดล้วนเกิดจากกิเลส

6 Faces of Artists that We Need You to Know

6 ศิลปินน่าสนใจ
ที่เราชวนให้
คุณจับตามอง

01

Sara Naim

ศิลปินหญิงเชื้อชาติซีเรีย เกิดที่ลอนดอน เด็บโตในดูไบ แต่ปัจจุบันใช้ชีวิตอยู่ปารีส ความที่ชีวิตย้ายถิ่นฐานบ่อยๆ ทำให้เธอเกิดความรู้สึกถึงการเป็นทั้ง ‘คนใน’ และ ‘คนนอก’ กับประเทศของตัวเองไปพร้อมๆ กัน นำไปสู่ความเชื่อที่ว่าพรมแดนและการแบ่งแยกเป็นผลมาจากมุมมองของแต่ละบุคคล ผลงานของเธอจึงมักออกมาในรูปแบบของภาพระดับโมโนโครม เพื่อแสดงให้เห็นว่าหากมองลึกเข้าไปในสิ่งที่เราพรมแดนในปัจจุบัน เราจะเห็นทุกสิ่งเป็นเพียงโครงสร้างระดับอะตอมที่ต่อกันเป็นอันหนึ่งอันเดียว และเชื่อมโยงกันอย่างลึกซึ้งโดยปราศจากการแบ่งแยกใดๆ ผลงานของเธอถูกจัดแสดงที่แกลเลอรีหลายแห่งในลอนดอน รวมถึงนิทรรศการเดี่ยวล่าสุดที่ The Third Line ในประเทศดูไบ

saranaim.com

02

Lawrence
Abu Hamdan

ศิลปินที่มีภูมิหลังจากการทำดนตรีแบบ DIY และนักวิเคราะห์เสียงระดับปริญญาเอกจากมหาวิทยาลัยในลอนดอน เขาสำรวจบทบาทของเสียงในบริบทของการเมืองหลายแง่มุม รวมถึงทำงานวิจัยเกี่ยวกับสำเนียงการพูดของผู้พลัดถิ่นกลายเป็นหลักฐานสำคัญให้กับสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองแห่งสหราชอาณาจักร ความรู้และผลงานในฐานะนักวิจัยเสียงด้านนิติวิทยาศาสตร์นี้ ถูกนำมาสร้างสรรคเป็นงานศิลปะทั้งในรูปแบบของการแสดงเวิร์กช็อป หรือแม้กระทั่งสารคดีที่เกิดจากเสียงถูกกระสุนที่พรากชีวิตของวัยรุ่นสองคนในอิสราเอล การนำเสนอเสียงออกมาในรูปแบบที่แปลกใหม่ของเขากลายเป็นส่วนหนึ่งของคอลเล็กชันถาวรในพิพิธภัณฑ์หลายแห่งทั่วโลก ได้จัดงานแสดงเดี่ยวที่ไนออเมริกา เนเธอร์แลนด์ เบลูจ และลอนดอน

lawrenceabuhamdan.com

03

Christina Quarles

ศิลปินหญิงเพศทางเลือกชาวอเมริกันที่เกิดในครอบครัวที่แม่ผิวขาว พ่อผิวสี เธอเติบโตมาด้วยความรู้สึกแปลกแยกเพราะตนเองไม่ได้อยู่ในกรอบที่สังคมไว้ไว้ สิ่งที่ต้องเผชิญตั้งแต่เด็กกลายมาเป็นงานศิลปะที่คำนึงถึงนามธรรมจากศิลปะที่มักปรากฏเป็นร่างกายเปลี่ยนแปลที่บิดเบี้ยว หักงอ อวัยวะขาดๆ เกินๆ จนบางครั้งถึงขั้นที่เป็นเรื่องยากที่จะมองว่าส่วนไหนประกอบกันเป็นร่างกายคน เพื่อบอกเล่าความเจ็บปวดจากความต้องการส่วนบุคคล และตัวตนทางสังคมที่แตกต่างกัน เพื่อตั้งคำถามกับสังคมเกี่ยวกับภาพลักษณ์แบบบิตเบี้ยว ที่มีเพศชายเป็นใหญ่ คนผิวสีเป็นกลุ่มคนที่ต้องก๊วบ รวมถึงการขอบเขตเดียวกันเป็นเรื่องผิดปกติ

christinaquarles.com

ความบิดเบี้ยวของสังคม เป็นอีกด้านของความเป็นไทยเพราะพอดีที่ส่งผลกับคนบางกลุ่ม จนเกิดเป็นความแปลกแยก กีดกัน ขึ้นมา เราจึงได้เกิดศิลปะสื่อที่จะตั้งคำถามต่อสังคมที่กำลังติดกรอบ จนเกิดเป็นผลงานที่แสดงออกถึงความบิดเบี้ยวในประเด็นที่พบเจอต่างกันไป

04

ณัฐดนัย จิตต์บรรจง

นักปฏิบัติการทางศิลปะรุ่นใหม่ที่น่าสนใจในการสำรวจโครงสร้างอำนาจทางสังคมและการเมืองผ่านเรื่องราว เรื่องเล่า วัตถุหรือสิ่งของ โดยเริ่มจุดเริ่มต้นจากมิติครอบครัวที่เชื่อมโยงความสัมพันธ์เข้ากับประวัติศาสตร์ประเทศไทย เป็นประสบการณ์ตรงในฐานะหลานทหารผ่านศึกที่มีคุณปู่เป็นอนุชนเพียงหนึ่งของสงครามเวียดนาม ผลงานของณัฐดนัยจึงเป็นการค้นคว้าหาข้อมูลทางประวัติศาสตร์มาผลิต พาผู้ชมย้อนกลับไปยังอดีตเพื่อสำรวจเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ สังคม และการเมือง ทำให้เห็นประวัติศาสตร์ชาติในมุมมองที่ไม่ได้มากจากส่วนกลาง นับเป็นการสร้างประสบการณ์ร่วมและตีความไปพร้อมกัน ที่สำคัญยังเป็นการขยายพื้นที่ประวัติศาสตร์ของประชาชนให้มีการจารึกอยู่ในหน้าประวัติศาสตร์ชาติไทย

fb.com/nutdanai.jitbanjong

05

อติสนร์ ศรสงคราม

คนทั่วไปรู้จักเขาในนาม อ้วน อาร์มเวิร์ท มีเดียอาร์ต/ฟูลตแห่งวงดนตรีชื่อดัง แม้ประสบความล้มเหลวอย่างสูงกับการทำงานดนตรี แต่ความที่มีพื้นฐานทางด้านศิลปะการถ่ายภาพ อติสนร์จึงละทิ้งเส้นทางสายดนตรีและหันไปสู่เส้นทางสายศิลปะอย่างจริงจัง ด้วยการเข้าศึกษาต่อทางด้านภาพถ่ายที่สถาบันศิลปะแห่งเมืองคูลเชสเตอร์ ประเทศเยอรมนี (ซึ่งเขานับเป็นคนไทยคนแรกที่ได้เข้าเรียนในสถาบันแห่งนี้ด้วย) ปี 2019 เขามีนิทรรศการภาพถ่าย Passing a window, I glanced Into It. ที่ตั้งคำถามกับความเป็นภาพของภาพถ่าย ด้วยการทดลองสะท้อนภาพกับกระจกถ่ายภาพเพื่อบันทึกและถ่ายภาพเหล่านั้นออกมาเป็นภาพถ่ายอีกครั้ง กระตุ้นเตือนว่าสิ่งรอบตัวที่เราเห็นทุกวันนี้ เป็นความจริงหรือแค่ความลวงที่ถูกประกอบสร้างขึ้นมานั่น

atitsornsongkram.com

06

ประทีป สุระกองไย

ศิลปินชาวกรุงเทพฯ ที่ย้ายถิ่นฐานไปจังหวัดมหาสารคามในฐานะอาจารย์ภาควิชาที่สนใจคือศิลปะประเพณีและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ประทีปนำเสนอผลงานศิลปะในรูปแบบของภาพวาดเหมือนจริง โดยการเลือกนำหนังสือเก่าๆ มาทำภาพเหมือนย้อนเนื่องราวชีวิต และถูกทอดทิ้งในกาลเวลาอันยาวนานมาจำลองขึ้นใหม่ในรูปของภาพวาดสีน้ำมันบนผ้าใบ ล่าสุดมีนิทรรศการเดี่ยวครั้งที่สาม 'ประเพณีเล็กที่สืบทอด' มองอีสานผ่านหนังสือที่เป็นตัวแทนของชุดความรู้ที่ถูกจัดการโดยรัฐ ผ่านแบบเรียนเมื่อ 60 ปีที่แล้ว เพื่อสำรวจการถือกำเนิดและหลอมรวมของหนังสือที่เคยทำหน้าที่เป็นอุบายในการสนับสนุนภาพธรรมต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นโฆษณาอุดมการณ์ชาตินิยม ภูมิภาคนิยม หรือเพียงเพื่อเล่าเหตุการณ์ปัจจุบันที่กลายเป็นอดีตอย่างเดียว •

prateepsu.com

Talk to Brush

เรื่อง: ภาณุ บุณย์พจนานพวงศ์
ภาพ: อธิชา ศิริขันธ์

Painting is A Form of Communication

นที อุตฤทธิ

จิตรกรฟูโสะทา
คนทางอันหลากหลาย
ในการสื่อสารผ่านศิลปะ

ถ้าเอ่ยชื่อของ นที อุตฤกษ์ คนรักศิลปะชาวไทยหลายคนคงจะรู้จักเขาในฐานะศิลปินร่วมสมัยระดับแถวหน้าในแวดวงศิลปะเมืองไทย แต่ในความเป็นจริง ศิลปินผู้นี้ได้มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในบ้านเราก่อน หากยังก้าวไปสร้างชื่อเสียงเป็นที่รู้จักในแวดวงศิลปะระดับโลกอีกด้วย

นทีเป็นชาวกรุงเทพฯ โดยกำเนิด เขาจบการศึกษาจากคณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นทีเริ่มทำงานศิลปะภาพพิมพ์ที่ได้แรงบันดาลใจจากศิลปะเยอรมันเอ็กซ์เพรสชันนิสม์ และศิลปะนามธรรม ผลงานของเขาคว้าวางวัลระดับประเทศมาหลายรางวัล แต่หลังจากจบการศึกษาลึกพัก เขาก็หันมาทำงานในสายจิตรกรรม

ผลงานจิตรกรรมของนที มุ่งเน้นในการสำรวจธรรมชาติของความเป็นสื่อของงานจิตรกรรมที่เชื่อมโยงระหว่างศิลปะคลาสสิกของยุโรปในยุคโบราณกับสื่อสมัยใหม่อย่างภาพถ่าย ผสานกับการใช้แสงและทัศนมิติ อันเป็นองค์ประกอบทางทัศนธาตุอันโดดเด่นที่เขาเลือกใช้ และการมุ่งเน้นในการทำงานจิตรกรรมที่เป็นการสำรวจกระบวนการของการสร้างภาพขึ้นมา

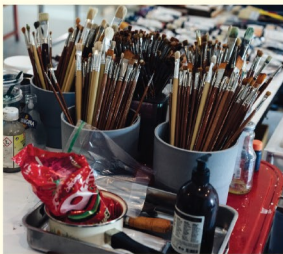
โดยได้แรงบันดาลใจจากผลงานของศิลปินชั้นครูในประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตกอย่างศิลปะยุคเรอเนซองส์ และยุคบาโรก ซึ่งเป็นส่วนผสมระหว่างกลิ่นอายแบบงานจิตรกรรมคลาสสิกของตะวันตก งานจิตรกรรมเหมือนจริงแบบภาพถ่ายในบริบทของความเป็นไทยแบบร่วมสมัยที่ซ่อนอยู่ภายใต้หลากหลาย ตั้งแต่ภาพวิถีชีวิตแบบดั้งเดิม ไปจนถึงภาพที่ออกไปถึงนัยถึงสถานการณ์ทางสังคมและการเมืองร่วมสมัยของไทยได้อย่างแนบเนียนเยี่ยมชิ้นหนึ่งของเขา

ในปี 2017 ผลงานชุดโดดเด่นของเขาอย่าง Optimism is Ridiculous-The Altarpieces ถูกจัดแสดงในแกลเลอรีชั้นนำหลายแห่งในเอเชีย อย่างอินโดนีเซีย สิงคโปร์ และฟิลิปปินส์ ผลงานชุดนี้ของเขาเป็นการวิพากษ์วิจารณ์และเสียดสีสังคมสมัยใหม่ของตะวันตกและระบอบทุนนิยม รวมถึงบอกเล่าความเขี้ยวของวัฒนธรรมและประเพณีท้องถิ่น โดยถ่ายทอดออกมาในรูปแบบของงานจิตรกรรมบานพับสองแนว (Diptych) สามแนว (Triptych) และหลายแนว (Polyptych) ซึ่งได้แรงบันดาลใจจากภาพวาดประดับแท่นบูชา (The Altarpieces) ของศาสนาคริสต์โบราณ

แต่ในขณะเดียวกัน นทีก็เป็นศิลปินที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบการทำงานจิตรกรรมในแนวทางอันแตกต่างหลากหลาย โดยไม่ยึดติดกับความคิดและเทคนิคเดิมๆ ทั้งงานจิตรกรรมเหมือนจริง จิตรกรรมทิวทัศน์ และจิตรกรรมกึ่งนามธรรม

ผลงานของเขาได้รับการจัดแสดงในหอศิลป์และพิพิธภัณฑ์ชั้นนำทั้งในและนอกประเทศ ไม่ว่าจะเป็นหอศิลป์ ARNDT ในกรุงเบอร์ลิน เยอรมนี หอศิลป์ Hyundai ในเกาหลีใต้ หอศิลป์ Richard Koh Fine Art ในสิงคโปร์และมาเลเซีย รวมถึงถูกสะสมอยู่ในคอลเลกชันของหอศิลป์และพิพิธภัณฑ์ชั้นนำทั่วโลก อย่างหอศิลป์บงมหวาวิทยาลัยกรุงเทพ Singapore Art Museum, Queensland Art Gallery

ในครั้งนี้นเรามีโอกาสได้ไปเยี่ยมเยียนเขาที่สตูดิโอย่านโจกลา เมืองอินทราวงฆวและสะอาดสะอ้านจนเราคิดไม่ถึงว่าเป็นสตูดิโอทำงานศิลปะ และมีโอกาสได้สนทนากับเขาเกี่ยวกับแนวคิดและการคิดในการทำงาน เรามาร่วมกันรับฟังไปพร้อมๆ กันเถอะ

แรกเริ่มถูกบ่มใจความสนใจศิลปะมาตั้งแต่เด็ก

ผมสนใจศิลปะมาตั้งแต่ชั้นประถม สมัยที่ผมสนใจศิลปะไปตามโรงเรียนตามราวๆ พอจบชั้นมัธยมก็มีความสามารถทางศิลปะประมาณหนึ่ง อาจารย์ก็แนะนำให้ไปสอบเข้าวิทยาลัยช่างศิลป์ สมัยนั้นผมไม่รู้จักหอศิลป์อะไร ตอนนั้นเราเข้าใจว่ามันคือโรงเรียนเตรียมศิลปากร เพื่อเตรียมความพร้อมในการเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยศิลปากร เราก็เลยสอบเข้าไปเรียนที่นั่น

พอเข้าโรงเรียนแล้วได้เจอศิลปกรในภาพที่คิดในหัว

ตอนนั้นเราเรียนในระบบอาคาเดมิก (Academic Art/ศิลปะตามหลักวิชา) แบบศิลปกรนะ ซึ่งตอนเรียนที่วิทยาลัยช่างศิลป์ก็มีการฝึกฝนการวาดรูป เพนต์ติ้ง ไปตามเรื่องตามราว ซึ่งตอนนั้นมันก็ใหม่สำหรับผมแล้ว ช่วงนั้นนักศึกษาวิทยาลัยช่างศิลป์ยังเป็นนักศึกษาช่างศิลป์แบบเก่า ถัดจากนั้นเราไปหาไปหา ยังได้สายสั้น ผมยาว แล้วก็มีภาพลักษณะที่แปลกสำหรับผมในตอนนั้นมาก เพราะว่าผมเป็นรุ่นแรกๆ ที่ไปเรียนที่วิทยาลัยเทคโนโลยีช่างศิลป์ ซึ่งตอนนั้นวิทยาลัยก็จะถูกแบ่งต่าง ๆ นานา แต่ที่สนุกที่สุด หลังจากนั้นก็สอบเอ็นทรานซ์เข้ามหาวิทยาลัยศิลปากร จำได้ว่าตอนนั้นอายุ 17 ปี น่าจะอายุน้อยที่สุดในคณะ

รู้จำว่าตัวเองเป็นนักศึกษาศิลปะที่สนใจงานประติมากรรม

เป็นเรื่องปกติเลย เพราะว่าในโลกทัศน์ของนักศึกษาศิลปะในยุคนั้นไม่มีอะไรมาไปกว่าการทำงานแล้วก็จะประกวด เพื่อสะสมชื่อเสียงและความสำเร็จในเบื้องต้น ไม่มีอะไรนอกเหนือจากนั้น เพราะที่ทัศนศิลป์ไม่ได้มีแค่อะไรก็ได้มากมาย สิ่งที่เราอยากจะทำได้ และทำให้เกิดความสม่ำเสมอในการทำงานศิลปะก็มีแค่การประกวด ซึ่งมีปีละประมาณ 5 - 6 ครั้ง จากสถาบันต่างๆ อย่าง การประกวดศิลปกรรมแห่งชาติ จัดการกรมวัฒนธรรม การประกวดศิลปกรรมร่วมสมัยของธนาคารกสิกรไทย การประกวดศิลปกรรม ปตท. การประกวดศิลปกรรมของโตโยต้า การประกวดศิลปกรรมร่วมสมัยของคิโนบุรุยาว่า เพราะฉะนั้นเราก็ทำงานเขียนเราไปส่ง ซึ่งทำให้เรามีกรอบการทำงานที่ต้องมีความจริงจังและมีคุณภาพในระดับหนึ่ง ในบริบทนั้นมันทำให้เราพอจะมีคนรู้จักบ้างจากงานประกวดที่เราได้รางวัล

มาบ้าง ได้แสดงที่เอามาเริ่มต้นในการทำงาน หลังจากจบการศึกษามาเนี่ย ผมก็เอาเงินที่ได้จากการประกวดมาซื้อแท่นพิมพ์ ซึ่งสิ่งที่เราอยากได้ที่สุด เพราะเราชอบภาพพิมพ์มาก ถ้าไม่มีแท่นพิมพ์ เราก็ทำงานไม่ได้ เป็นแท่นพิมพ์ Etching เล็กๆ ซื้อมาจากที่ไต้หวัน เอาไว้ทำงานที่บ้าน แต่ทำไปทำมา ตัวแท่นพิมพ์มันหนักมาก บ้างจะพังเอา เราก็เลยเริ่มที่จะเปลี่ยนเทคนิค มาทำอย่างอื่นที่สะดวกกว่า เบากว่า และไม่ใช่สารเคมีที่มีผลต่อสุขภาพเหมือนภาพพิมพ์ ก็เปลี่ยนมาทำงานตรึง และเพนต์ติ้งด้วยสืออะคริลิก

สำหรับนักศึกษาศิลปะ: ปัญหาที่ยากที่สุดคืองานแสดงภาพในนิทรรศการ และงานภาพเขียนด้วยสืออะคริลิก คุณก็เก็บภาพสืออะคริลิก

สำหรับผมก็คือ ผมพยายามแสดงงานด้วยตัวเอง ปกตินักศึกษาจะเริ่มต้นการแสดงงานด้วยการแสดงนิทรรศการ (Art Thesis) ตอนเรียนจบ แต่ผมเริ่มแสดงงานตัวเองตั้งแต่ตอนอยู่สาม จัดการเองทุกอย่าง หาที่แสดงงาน ติดต่อสถานบันต่างๆ British Council, Goethe เรางานภาพพิมพ์ งานเรียนเราเน้นไปแสดง คือผมแยกตัวออกจากระบบ มาทำอะไรด้วยตัวเอง พอจบเนี่ย ผมก็ทำแบบเดิมแต่เพียงแต่ว่าผมเริ่มเป็นลูกจ้างแล้ว เริ่มมีการขาย จากแต่เดิมไม่ได้ขาย แต่ใช้เพื่อทำ Portfolio พอร์ตโฟลิโอ ที่ต้องมีคนขาย ผมก็รู้จักกับ Art Dealer (ตัวแทนจำหน่ายงานศิลปะ) ในยุคนั้น ซึ่งก็มีอยู่ท่านเดียวที่เป็น Art Dealer คนสำคัญของการศิลปะในสมัยไทย ก็คือคุณน้าทอง (แซ่ตั้ง) ตอนนั้นก็ได้อีกจากส่วนงานกับเขาตั้งแต่ปี 1992-1993 ตอนนั้นเขายังไม่ได้เปิดแกลเลอรี ที่ทำงานด้วยกัน คุณน้าทองสร้างระบบความเชื่อในเรื่องของการมี Art Dealer การมี Collector (นักสะสมงานศิลปะ) ที่เป็นรูปธรรมในกรุงเทพฯ ซึ่งก็ลำบากพอสมควร แต่ผมมีความตั้งใจดีมาก ในการที่จะสร้างระบบตรงนี้ให้ชัดเจนขึ้นมา ไม่หวังการที่จะเป็นไปแบบกระต่อนกระแต

แล้วอะไรที่มันเปลี่ยนที่ทำให้คุณก็มีความคิดในการทำงานในเชิงช่างจากที่เรียนมา มันกลายเป็นเรื่องจริงจังในการทำงานศิลปะ

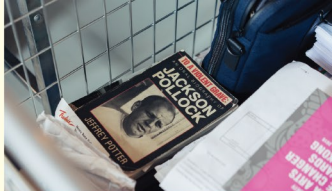
แรกๆ ทุกคนก็มุ่งไปหาความชำนาญในเชิงช่างหมด เพราะข้อหนึ่งที่ถูกเสนอไม่ได้คือ มหาวิทยาลัยศิลปากรถูกสร้างขึ้นมามีด้วยแนวคิด

แบบนั้น แต่ว่าเราจะปรับมันยังไงล่ะ? นี่เป็นเหตุผลข้อหนึ่งที่ผมเรียน ภาพพิมพ์ เพราะผมต้องการความสามารถในการเข้าถึงแบบภาพพิมพ์ ซึ่งพอวันหนึ่ง เมื่อผมอยากจะทำงานภาพพิมพ์ในอนาคต ผมจะได้มีทักษะในการทำงานได้ หรือแม้แต่เพนต์ตัวเองก็ตาม ผมชอบมาด้วยทักษะในเชิงเพนต์ตั้งน้อยมาก ผมก็ต้องมาฝึกหัดด้วยตัวเองเริ่มจากงาน Abstract (นามธรรม) ต่อมาผมต้องการทำงานที่สื่อด้วยวิธีการแบบ Realistic (เหมือนจริง) ซึ่งผมเขียนไม่เป็น หรือถ้าเขียนเป็น ก็เขียนเป็นได้ในระดับหนึ่ง ซึ่งมีข้อจำกัด ผมก็ต้องฝึกฝนใหม่ เริ่มทำงาน Reproduction (คัดลอกงาน) ต้องหาทางเก็บสแต็คที่เดินทางไปดูงานในพิพิธภัณฑ์จริงๆ ในต่างประเทศหลายครั้ง เพื่อสร้างทักษะตรงนี้ให้กับตัวเอง แล้วพอถึงวันหนึ่ง พอเราต้องการใช้ทักษะนั้น ผมก็ทิ้งไปแล้วผมก็ไปหาทักษะใหม่อื่นๆ นี่เป็นกระบวนการทำงานของผม เป็นเรื่องปกติ แต่ถ้าคิดว่าเราคิดว่าความสำคัญหรือคุณค่าทางศิลปะจะร่วมสมัยหรือศิลปะในความหมายของเราทั้งหมด อยู่ที่มีความสามารถในการเข้าถึง แล้วเราไปทุ่มเทให้กับความสามารถในการเข้าถึงจนหมด มันก็จะไม่เหลือที่ว่างให้กับภาษาและวิธีการแบบอื่นๆ

แต่ก็มีศิลปินบางคนยึดเอาเทคนิคหรือทักษะเป็นตัวตั้งและทำงานตามลักษณะนั้น

สำหรับผม ไม่ได้ยึดทักษะเป็นตัวตั้ง ผมยึดเป้าหมาย ถ้าเป้าหมายของงานชิ้นไหน ชัดไหน จำเป็นที่จะต้องให้ทักษะบางอย่างเข้ามาเป็นส่วนที่สนับสนุนเพื่อที่จะให้มันเกิดเป็นตัว Art Form ขึ้นมา ผมก็จะใช้ทักษะนั้น แต่ทำงานไหนไม่จำเป็นต้องใช้ทักษะแบบนั้นอีกต่อไป แต่จำเป็นต้องใช้ทักษะในแบบอื่น ผมก็จะเปลี่ยนไปทำแบบอื่น คือคำว่าทักษะ (Skill) ในความเข้าใจของผมก็คือทักษะทั่วไป คือความชำนาญในการควบคุมพู่กัน แต่ในความหมายจริงๆ ของคำว่าทักษะเปิดกว้างมากกว่านั้น เช่น ถ้าคุณมีความสามารถในการทำคอมพิวเตอร์ มันก็

เป็นทักษะนะ ความสามารถในการทำคอลลาจ ความสามารถในการเลือกวัสดุในการมาทำงาน หรือความสามารถในการบริหารจัดการทุกอย่างมันเป็นทักษะหมด แต่เราไปให้คำว่าทักษะคือเรื่องของความคุมกล้ามเนื้อและมือในการวาดรูป การอื่น เราไม่มองทักษะในมิติที่แคบมาก พอเป็นอย่างนั้นปุ๊บ สิ่งอื่นที่สามารถผลักดันงานให้ออกมาได้ในเชิงรูปธรรม เราจะมองมันเป็นทักษะเลย แล้วพอไม่มีทักษะ มันก็จะมีคุณค่า ดูไม่ใช่อะไรไปอีก

แล้วจุดเปลี่ยนในการทำงานของคุณเกิดขึ้นอย่างไร

พอดีในช่วงราวๆ ปี 1995 มีภัณฑารักษ์ชาวฝรั่งเศสเข้ามาที่มหาวิทยาลัยศิลปากร แล้วเพื่อนผม (อาจารย์จักรพันธ์ วิลาสินีกุล)ชวนผมไปที่ห้องพักอาจารย์แล้วก็นำให้ผมรู้จักกับเขา ผมก็เลยงานให้เขาดู เขาก็ถามว่า คุณเชิ๊ตของงานคุณคืออะไร ผมก็พยายามเล่าเนื้อหาของงานให้เขาฟัง เขาก็บอกว่าไม่ใช่ เขาไม่ต้องการรู้เนื้อหา เขายกย่องคุณเชิ๊ต ผมก็บอกว่ามี แต่ไหนะคุณเชิ๊ต เพราะผมถูกสอนมาว่าเนื้อหาหนักแน่นเชิ๊ตเป็นสิ่งเดียวกัน ซึ่งจริงๆ มันไม่ใช่ เขาก็ไม่เข้าใจ การสนทนาที่จบไป แต่มันกลายเป็นความคิดที่ว่าถ้าทรงนั้นไม่ใช่แล้วมันคืออะไร ผมรู้สึกได้ว่าตัวเองอาจผิดพลาดในความเข้าใจในหลายๆ อย่างเกี่ยวกับตัวศิลปะ โดยเฉพาะงานจิตรกรรม ผมก็เลยเริ่ม

ที่จะหาความรู้ตรงนี้อย่างจริงจัง ด้วยการกลับไปศึกษาประวัติศาสตร์ศิลปะ จากที่ไม่เคยสนใจเลย ผมต้องไปเริ่มตั้งแต่คำถามที่ว่า ทำไมมนุษย์ถึงต้องเขียนรูป?

สุดท้ายมันคือการเข้าไปหาประวัติศาสตร์ศิลปะให้หมดตั้งแต่เริ่มต้นไปศึกษาวิชาเฉพาะวันตกใหม่ทั้งหมัดอีกครั้ง พอจบกระบวนการทั้งหมดเดี๋ยวมันก็จะผลักดันให้คุณตั้งคำถามต่อว่าแล้ววิชาเฉพาะนั้นออกอะไร คุณก็ต้องไปเริ่มกับมันใหม่ เพราะฉะนั้นการเรียนรู้ที่จะไม่มีวันจบสิ้นจนกว่าองค์ความรู้ทั้งหมดนั้นจะเป็นสามมิติ เป็น 360 องศาที่เราสามารถปะติดปะต่อทุกอย่างและหาคำตอบให้กับคำถามในมวลรวมได้ ผมใช้เวลาอย่างยาวนานอยู่เกือบยี่สิบปี จนในที่สุด งานก็เริ่มเปลี่ยนเพราะเมื่อใจหยาบเปลี่ยน คำตอบมันก็เปลี่ยน ผมจึงรูปแบบงานที่เคยได้วางรามาไปจนหมด เพราะผมรู้สึกว่ามันใช้ไม่ได้แล้วสำหรับอีกระดับหนึ่งแล้วมันก็จะเป็นอย่างนี้ซ้ำแล้วซ้ำอีก เมื่อถึงจุดหนึ่งทั้งหมดทางงานแล้วรู้สึกว่ามันเคยอีกคำถามหนึ่งไม่ได้ ผมก็จะทิ้งมัน พอเราทิ้งอย่างนี้บ่อยๆจากการที่ไม่มีเอกลักษณ์ที่ตายตัว ทำซ้ำกันบ่อยๆ สิ่งนั้นมันเลยกลายเป็นเอกลักษณ์ขึ้นมา จะสังเกตเห็นกว่าภายในช่วงสิบปี งานผมจะไม่เหมือนกันเลย ผมก็เลยรู้สึกว่ามันเป็นความเป็นไปไม่ได้ที่มันเกิดขึ้นได้จริงในการที่เราจะสร้างเอกลักษณ์ของตัวเองขึ้นมาโดยที่ไม่มีความซ้ำของรูปแบบ แล้วก็เป็นธรรมชาติด้วย

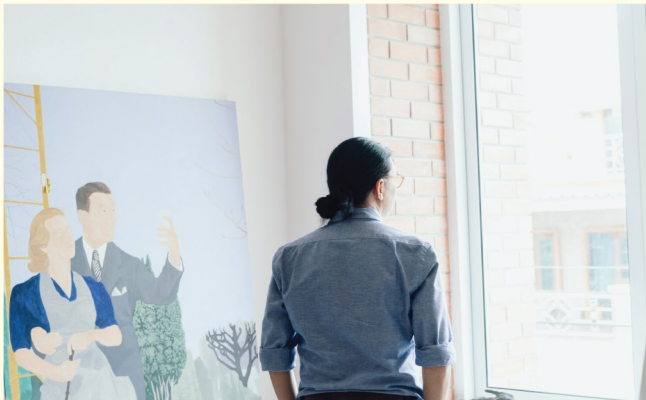
ผมใช้เวลาเดินทาง ดูงาน แล้วก็ทดลอง อันไหนที่เราไม่มีทักษะขาดทักษะ ก็ต้องฝึกฝน ต้องทดลองทำเพื่อให้เรารู้ว่ามันใช้งานได้จริงไหม แต่พอทักษะนั้นมันไม่มีความจำเป็นต้องการใช้กับการทำงานแล้ว ผมก็จะไปทำอะไรอย่างอื่น แล้วพอหนึ่งผมเกิดมีความคิดที่จะต้องใช้ทักษะแบบเดิมมาใช้ก็งานตัวเองอีก ผมก็อาจจะต้องเอามันมาใช้ก็อีก

ไม่ได้มี Signature ที่ต้องยึดถือ?

ผมมี Signature ของผม แต่ Signature นั้นอยู่ในกระบวนการในการสื่อสารมากกว่า ถ้าคนที่รู้จักงานผม แม้ว่ามันจะถูกเปลี่ยนเป็นอย่างไรก็ตาม เขาก็จะพอรู้ได้ว่าวิธีการคิดแบบนี้มันเป็นวิธีการคิดแบบผม ผมไม่ได้บอกกว่าวิธีการคิดมันเจ๋งอะไรนะ แต่มันจะมีสำเนียงบางอย่างว่ามันวิธีการคิดแบบผม มีความซับซ้อน มีสัญลักษณ์ ในชนิดนี้หน่อย Signature ของผมคือการมักจะเริ่มต้นการทำงานด้วย Sentence หรือรูปประโยค รูปสื่ออะไรบางอย่างเสมอ หลังจากการทำงานมันเปลี่ยน อาจจะเป็นด้วยการอ่านหนังสือหรืออะไรก็ตาม ผมมักจะชอบสะสมรูปประโยคอะไรบางอย่าง

ผมรู้สึกในสมัยปัจจุบันนี้ Text (ข้อความ) มันกลายเป็นสิ่งที่มีคุณสมบัติมากกว่าความเป็นตัวแทนสัญลักษณ์ในเชิงความคิดในงานวรรณกรรม ตัวมันได้กลายเป็นภาพไปด้วย ในขณะเดียวกันตัวมันก็มีความหมาย และความหมายของมันพอจะดูไปมากกว่าความหมายทางรูปภาพในเชิงจิตรกรรมมากมาย ผมคิดว่าพลังของตัวหนังสือมันเยอะมาก ในคำคำหนึ่ง ในประโยคประโยคหนึ่ง บางทีมันทำให้เราเข้าใจมากกว่าการที่เราดูภาพอีก มีบางคนมองว่าภาพหนึ่งภาพแทนค่าเป็นล้านคำ แต่สำหรับผม ในบางเงื่อนไข ประโยคประโยคเดียวแทนได้ไม่รู้กี่ร้อยล้านภาพ ประโยคบางประโยคหรือบางวลี สามารถเชื่อมโยงบริบทอื่นๆ ที่แวดล้อมเข้ามาได้ ในขณะที่ภาพทำไม่ได้

งานของผมในช่วงหลังๆ เลยเริ่มต้นจากสี จากคำที่น่าสนใจ แล้วถ้ามันสามารถแตกตัวออกมาเป็นเป็นภาพในลักษณะไหน ผมก็จะทำมันออกมา เพราะฉะนั้นผมจะไม่ได้เริ่มต้นการทำงานจิตรกรรมจากการไปมองเห็นโน้น แล้วลายเป็นแรงบันดาลใจ มันมักจะถูกสร้างขึ้นมาจากคำอื่น ซึ่งจริงๆ มันก็มาจากความคิด พอเราคิดเสร็จ เราก็สร้างเป็นคำและประโยคขึ้นมา เพื่อรวบรวมความคิดนั้นออกมาเป็นรูปเป็นร่าง

สำหรับผม ศาสตร์และศิลป์ทุกอย่างมันเหมือนกัน แต่ถ้าเรามองศิลปะในบริบทของศิลปะอย่างเดียว มันก็จะเหมือนเส้นหมึกงูเขา ถ้าเราไปมองในบริบทของคนศรี มันจะเห็นชัดมากเลย หรือมองในมุมมองของการทำอาหาร ยิ่งเห็นชัดมากกว่าอะไรทั้งสิ้น ตอนสมัยผมสอนนักศึกษา ผมมักจะเปรียบเทียบการทำอาหาร ว่ามันเหมือนกับกับการทำงานศิลปะ มันแตกต่างกันตรงที่ฟังก์ชันเท่านั้นเอง ถ้าผมเป็นคนทำอาหาร ผมก็อยากให้อันอร่อย นอกจากอร่อยแล้ว หน้าตาต้องดี น่ากินด้วย พออร่อยแล้ว น่ากิน แล้วกินแล้วก็ต้องมีประโยชน์ต่อร่างกาย มีคุณค่าทางอาหารด้วย ซึ่งสามอย่างนี้คือสุดยอดของการทำอาหารเลยนะ ผมไม่อยากรู้ว่าอาหารที่มีคุณค่าต่อร่างกาย แต่ไม่อร่อย ไม่น่ากิน ผมก็ไม่อยากทำอาหารที่สวย น่ากิน แต่ไม่อร่อย หรือสวยน่ากิน อร่อย แต่ไม่มีคุณค่าทางอาหาร เพราะฉะนั้นผมก็อยากทำให้งานศิลปะของผมสวย คนเห็นแล้วอยากได้ มีความสุขที่ได้ดู และมีประโยชน์ มีคุณค่าต่อความคิดด้วย สิ่งเหล่านี้คือเป้าหมายของทุกๆ สิ่งในโลกนี้ ในฐานะที่เราเป็นมนุษย์เหมือนเราเดินไปซื้อกางเกงยีนส์ตัวหนึ่ง เราอยากได้ยีนส์แบบไหน เราอาจจะอยากได้ยีนส์ที่มีลวดสลัก แต่เราไม่อยากได้ยีนส์สกปรกจริงๆ ใช่ไหม สำหรับผม ศิลปะก็คือเรื่องเดียวกันเรื่องอื่นๆ ในชีวิต มันแยกออกจากกันไม่ได้ ที่สตูดิโอผมสะอาด เพราะผมก็อยากให้งานของผมสะอาด สตูดิโอผมก็ต้องสะอาด แล้วผมก็คิดว่าคนก็ชอบงานสะอาด คงไม่มีใครชอบงานสกปรกๆ ใช่ไหม วิธีการดำรงชีวิตของผมเป็นแบบนี้

คุณภาพงานสู่คุณในการทำงานศิลปะ

ผมมาถึงจุดหนึ่ง ด้วยกระบวนการ ด้วยโครงการ ด้วยอะไรหลายๆ อย่าง ซึ่งสัมพันธ์กับเรื่องเวลา ผมก็ต้องบริหารมัน ตอนนี้ผมไม่ได้ทำงานในรูปแบบที่สมบูรณ์แบบเสียวนะหาซัง พอเสร็จชิ้นหนึ่งค่อยเริ่มทำชิ้นใหม่แล้ว ผมต้องมีการวางแผน เพราะเวลาทำงานแสดงงานกับทีพีบีเอ็นหรือที่หอศิลป์ต่างๆ ไปงานผมมันมาล่วงหน้า 2-3 วัน มัน

จะต้องมีการจัดการล่วงหน้า เพราะฉะนั้นต้องคิดโครงการทั้งหมดเรียบร้อยแล้ว พร้อมทั้งจะทำประชาสัมพันธ์ ทำอะไรต่างๆ ต้องมีกระบวนการที่ชัดเจน

การวางรูปแบบศิลปะแบบองค์รวมที่ชัดเจน

ใช่ แต่ผมอยากกลับไปเป็นแบบนี้นะ ผมเป็นแบบนี้ในตอนช่วงต้นๆ ยุค 90 ซึ่งมันมีความสุขมากเลย แต่เวลาสมัยโน้นกับเวลาในทุกวันนี้มันคนละความเร็วกัน เดียวนี่มันเร็วมาก เพราะฉะนั้นผมจะไปสุนทรีย์แบบนั้นไม่ได้แล้ว มันต้องมีการจัดการที่รองรับมากขึ้น เพราะสตูดิโอผมก็มีทีมงาน มีผู้ช่วยเยอะขึ้น เพราะว่ามันจะต้องมีการช่วยกันตระเตรียม รวมถึงการติดตั้งงาน อย่างทุกวันนี้ผมบอกเลยว่าผมไม่ได้ซึ่งเฟรมเองแล้ว ไม่ไหว ผมไม่อยากจะพาลังงาน ผมเองก็อายุมากแล้ว แต่ก็ต้องเปลี่ยน คัด ปรับ วิธีการทำงานอะไรหลายๆ อย่าง เราก็ต้องมีทีมงานเข้ามาช่วยในหลายๆ ส่วน อย่างเรื่องของการทำงานที่เตรียมการ ผมจะได้มีเวลาไปทำของอื่นไป

ตอนมีนิทรรศการงานศิลปะกับครอบครัว

โอ้โฮ เต็มไปหมดเลย ตอนที่เต็มๆ ผมจะมีงานแสดงที่พิพิธภัณฑ์ไนเนอร์เวย์ เป็นห้องหลักของพิพิธภัณฑ์ แล้วก็ที่เบปัส อีตาสี ผมได้พื้นที่ในวิหารของศตวรรษที่ 14 ก็ต้องทำงานไปแสดงในนั้น แล้วก็ที่พิพิธภัณฑ์นิวออร์ก ผมได้พื้นที่ในสโกล์เก่าหลังหนึ่งที่ Governors Island ก็ต้องทำงานในคอนเซ็ปต์ที่เกี่ยวกับศาสนา เป็นนิทรรศการที่ต้องทำให้เสร็จภายในปีนั้นครับ •

10th UOB Painting of the Year

คนบ่เสียดายหากผลงานจากความสามารถไม่ได้รับการต่อยอด กลายเป็นเพียงผลงานในกรอบแบบฟุ้ง ธนาคารยูโอบีเล็งเห็นถึงความสำคัญของความสามารถที่สะท้อนถึงโอกาส ซึ่งเกิดเป็น การประกวดจิตรกรรมอยู่ปี ประจำปี 2562 ที่จัดต่อเนื่องในประเพณีมาเกินครึ่งศตวรรษ ช่วยต่อยอด ผลงานของศิลปินไม่ว่าจะหน้าใหม่หรือรุ่นเก่า ให้ได้ออกไปสู่สายตาคนภายนอกในระดับอาเซียน เดิมทีเล็งได้เด่นด้วยเอกลักษณ์ของตนเอง

คุณณัฐชัย อภิศักดิ์ศิริกุล กรรมการรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ การเงินและสนับสนุนธุรกิจธนาคารธนาคารยูโอบี ผู้จัดการประกวดนี้ได้กล่าวถึงการประกวดในโอกาสครบรอบ 10 ปีว่า

“นับเป็นความสำเร็จตลอดระยะเวลา 10 ปีที่ผ่านมาในการส่งเสริมศิลปินไทยให้ก้าวสู่เวทีศิลปะในระดับภูมิภาคผ่านการประกวดจิตรกรรมยูโอบี ในฐานะผู้อุปถัมภ์และส่งเสริมศิลปะในประเทศไทยและภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เราเชื่อว่าศิลปะมีความสำคัญอย่างยิ่งในการเพิ่มคุณค่าชีวิตและเสริมสร้างชุมชน เราหวังว่าจะสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการค้นพบศิลปินหน้าใหม่ ตลอดจนช่วยให้ศิลปินได้ทำตามความฝันของตนเองบนเส้นทางอาชีพ ซึ่งจะเป็แรงบันดาลใจให้ศิลปินไทยรุ่นต่อไป”

สำหรับการประกวดในปีนี้ ผู้ที่ได้อันดับชนะเลิศจะได้เข้าร่วมการแข่งขันระดับอาเซียนที่ประเทศสิงคโปร์

และยังมีโอกาสได้เสริมสร้างประสบการณ์ผ่านโครงการศิลปินในพำนัก ณ พิพิธภัณฑ์ศิลปะเอเชีย ฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น เป็นเวลา 1 เดือน หากใครอยากคว้าโอกาสนี้ สามารถส่งผลงานได้ตั้งแต่วันที่ 30 สิงหาคม - 1 กันยายน 2562 หรือเข้าไปดูรายละเอียดเพิ่มเติมและดาวน์โหลดใบสมัครได้ที่ www.uobpoy.com

ในวันเปิดตัวการประกวด มีศิลปินรุ่นพี่มาบอกเล่าประสบการณ์ที่ได้รับจากเวทีนี้ อย่างนางสาวปัทมวรรณ ยอดมณี ศิลปินผู้ชนะเลิศการประกวดจิตรกรรมยูโอบี ครั้งที่ 1 และคว้ารางวัลชนะเลิศ 11th Benesse Prize รางวัลทางศิลปะที่คัดเลือกจากศิลปินร่วมสมัยเอเชีย ในเทศกาลศิลปะร่วมสมัย สิงคโปร์ เบียนนาเล่ 2016

นางสาววิศิธรินทร์ จันทเชื้อ ผู้ชนะเลิศการประกวดจิตรกรรมยูโอบี ครั้งที่ 6 และศิลปินไทยคนแรกที่ได้รับคัดเลือกจากการประกวดจิตรกรรมยูโอบีให้เข้าร่วมโครงการศิลปินในพำนัก ณ พิพิธภัณฑ์ศิลปะเอเชีย ฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น และนายอภิวัฒน์ บรรลือผู้ชนะเลิศการประกวดจิตรกรรมยูโอบี ครั้งที่ 9

รวมทั้งมีการเสวนาพูดคุยถึงเรื่องราวของการสร้างอัตลักษณ์ในงานศิลปะ จากคุณเกรียงไกร กงชนะให้ศิลปินที่ประสบความสำเร็จบนเวทีระดับนานาชาติพร้อมด้วยอาจารย์นพกุล เทือกสุบรรณ อาจารย์และผู้เชี่ยวชาญด้านความคิดสร้างสรรค์ เป็นงานที่ร่วมเชิญนายพล ศิลปินเจ้าของผลงาน และผู้เข้าประกวดไว้อย่างพร้อมหน้า

ความสร้างสรรค์ไม่อาจถูกทิ้งร้างไว้จนมันหมดดับไป หากคุณมีมันอยู่ในมือ สร้างมันขึ้นมาด้วยเอกลักษณ์ของตัวเอง มองหาพื้นที่ที่เห็นคุณค่าของความสร้างสรรค์เพื่อให้งานนี้ได้เจิดจรัสและออกไปสู่สายตาของผู้คนที่รอชื่นชม ไม่ใช่แค่เรื่องความหอมหวานของชื่อเสียงและความสำเร็จ แต่มันคือการตระหนักถึงคุณค่าของความสร้างสรรค์ที่มีในตัว

เรื่อง: ภาณุ บุณย์พัฒน์ภาพ
ภาพ: อภิธา กิ่งความใส

The Art of Laughing

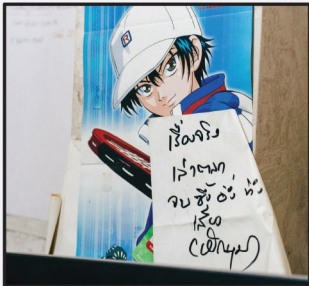
ต่าย ขายหัวเราะ

ศิลปะแห่งความฮา จากนักเขียนการ์ตูนตลก ระดับตำนานของไทย

ถ้าเอ่ยชื่อ กัทธี่ แสนทวีสุข หลายคนอาจไม่คุ้นเคย แต่อาจจะสงสัยว่าเขาคือใคร แต่ถ้าเราเอ่ยถึงนามปากกาของเขาอย่าง ‘ต่าย ขายหัวเราะ’ เชื่อว่าทุกคนในเมืองไทยน่าจะรู้จักเขาเป็นอย่างดีในฐานะนักเขียนการ์ตูนรุ่นบุกเบิกของหนังสือการ์ตูนยอดนิยมของไทยอย่าง ขายหัวเราะ และ มหาสนุก ที่สร้างเสียงหัวเราะให้ประชาชนชาวไทยมานานนับ 40 ปี ด้วยมุขตลกที่หยิบเอาสิ่งต่างๆ รอบตัวเรามาล้อเลียน ไม่ว่าจะเป็นข่าวสารสื่อบันเทิงอย่าง หนังสือ เสขร พเลจ หรือแม้แต่เรื่องราวทางสังคมการเมือง ได้อย่างสุดฮา สะท้อนใจคนอ่านอย่างเรา จนต้องหัวเราะน้ำตาเส็ดน้ำตาทุกครั้งก็ว่า

นอกจากการ์ตูนช่องสุดฮาในหนังสือ ขายหัวเราะ และ มหาสนุก แล้วต่ายยังเป็นทั้งผู้จัดทำการ์ตูนเรื่องสั้นขนาดยาวแสนสนุกอย่าง สองเกลอ บอกอะไรโลก เดือน คิง ดวง โย้แมลงสาบแมน และโดยเฉพาะอย่างยิ่ง ผลงานที่สร้างชื่อให้เขามากที่สุดอย่าง ไอ้ตัวเล็ก หรือ ปังปอนด์ เด็กน้อยแสนซน กับพฤติกรรมสุดซ่า สุดฮา และน่ารัก ที่โด่งดังและได้รับความนิยมอย่างสูงจนถูกนำไปทำเป็นภาพยนตร์แอนิเมชัน ฉายทั้งทางจอแก้วและจอเงิน และได้รับความนิยมอย่างล้นหลามจากผู้ชมทุกเพศทุกวัย ไม่เพียงแต่เมืองไทย หากแต่ยังดังไกลไปถึงต่างประเทศ จนได้รับรางวัลมากมาย และกลายเป็นตัวการ์ตูนไทยชุดแรกที่ถูกนำไปพิมพ์ลงบนเสื้อคนไทยเลยทีเดียว

ในครั้งนี้นะเราโชคดีที่ได้มีโอกาสไปเยี่ยมเยือนและพูดคุยกับนักเขียนการ์ตูนในดวงใจผู้นี้ถึงซานเรโน แคมป์ที่ได้เข้าไปเยี่ยมชมในสตูดิโอเขียนการ์ตูนของเขาอย่างใกล้ชิด เลยถือโอกาสเก็บเอาภาพและบทสนทนาอันสนุกสนานและเปี่ยมแรงบันดาลใจกับนักเขียนการ์ตูนตลกระดับตำนานของไทยอย่าง ต่าย ขายหัวเราะ มาเป็นของขวัญให้ท่านผู้อ่านกัน

พี่ชายชอบการวาดการ์ตูนมาตั้งแต่เมื่อไรครับ

ตั้งแต่สมัยเด็กๆ พอมีกระดาษมาจำได้เราก็ชอบวาดการ์ตูนแล้ว ภาพแรกที่เราจำได้คืองานเขียนรูปขี้อายยืนบนผ้าหนึ่ง เขียนลือที่น้องทำคน แล้วก็พอดิออไม่มีเรียวก็ตาม (หัวเราะ) ตรงนั้นเป็นชอกดู หัวเด็กเข้าไปได้มันหน่อย เราเขียนขาวพอมอบเอาไปแล้วหัวเราอยู่ในชอก

วาดรูปชอบจนถึงแต่เด็ก อยุ่พอ

(หัวเราะ) จำได้ว่าวาดหัวเป็นวงกลม ตัวเป็นขีดเท่านั้นแหละ หลังจากนั้นก็เริ่มมาชอบการ์ตูนเล่ม ตอนนั้นเป็นการดูเด็ก สมัยคุณปอเลย วงศ์ศรี จะเป็นพวกอวดมกนุ้ย พวกเจ้าหนูซามูไร เจ้าหนูลมกรด คุณปอเลยเป็นคนทำการ์ตูนญี่ปุ่นเป็นคนแรกในเมืองไทยในตอนนั้น จะเล่มใหญ่พอโตขึ้นมาหน่อยก็อ่านพวก หนูจำ แม่ ตอนนั้นยังไม่มีความหัวเราะ เราก็หัดเขียนรูปตาม

จนประมาณ มศ.1 เราเริ่มติดการ์ตูน หนูจำ กับ แม่ เราก็คิดว่าอาจุ่มจิม (จำบุญ เล็กสมศักดิ์) ยังทำได้ ยังอยู่ได้ เราเองก็ว่าจะทำได้ ก็เลยมุ่งเป้าว่าฉันจะเป็นนักเขียนการ์ตูนแบบอาจุ่มจิม ตั้งแต่ต้นก็เริ่มฝึกเรื่อยๆ แต่ก็มีล้าออกไปคราวอยากเป็นนักเขียนการ์ตูน แล้วเราก็ตั้งใจว่าจะไม่เรียนศิลปะ เพราะเราตั้งใจให้อาจุ่มจิม เราไม่อยากจะให้มันโดนแทรก ก็เลยตั้งใจว่าจะเรียนอย่างอื่น ก็ไปเรียนสายพาณิชย์ แล้วก็ฝึกวาดการ์ตูนตามแบบที่เราชอบอาจุ่มจิม แล้วก็เดินไปตามนั้น

พอติมีอยู่ครั้งหนึ่งที่เราจุ่มจิมมาออกฉายการทีวีกับแฟนในรายการคู่ส่วร่วมประมาณสี่ทุ่ม ตอนนั้นไม่มีทีวี ต้องไปดูบ้านคนอื่นก็นั่งรอนอนรอ จนอาจุ่มจิมมา พอลูจิมจบ เราร้องไปเลย เพราะเขา

ไม่ค่อยดู ไม่ค่อยดล เราเลย...ไม่ใช่ไม่ชอบนะ แต่ว่าความอยากเป็นนักเขียนการ์ตูนแบบอาจุ่มจิมชอบรำนั่นหายไปเลย เราก็ไม่เอาแล้วมองโอกาสข้างหน้าไม่เห็น ที่นี้ก็เลยเปลี่ยนว่าฉันจะชอบแต่ตัวงานจะไม่พยายามเอาใครเป็นเป้าหมายแล้ว

แต่พอได้มาเจอกันจริงๆ อาจุ่มจิมมาเป็นคนดลนะ แต่ว่าวันนั้นมันเป็นรายการหนักๆ มึง ซึ่งเรื่องนั้นก็คงเป็นจุดเริ่มต้นของเราไม่ค่อยชอบออกสื่อ กลัวผู้อ่านจะผิดหวัง (หัวเราะ) แต่เราก็ยังคงใช้การ์ตูนของอาจุ่มจิมเป็นต้นแบบ

เคยเห็นรูป บ.ก. วิธธ จรุงๆ ก็ไม่ได้ชอบเหมือนในการดูป๊อปปี้

ไม่ได้ฮั้ว! (หัวเราะ) เราวาดให้ตัวเอง กรรมเลยมากกับเรา ตอนนั้นเราเลวอันเองเลย (หัวเราะ) ตอนนั้น บ.ก. เขาคู่นิด เพราะออกกำลังมาก เขาก็มาบอกว่าให้เรามากำลังกายบ้าง (หัวเราะ)

เวลาอ่านการ์ตูนของพี่ชาย ปุณณดลจะอย่หมากหลายมาก พี่ชายไปหาภาพจากสื่อพวกนี้มาจากไหน

ก็คิดไปเรื่อย สมัยก่อนก็เปิดหนังสือพิมพ์ ดูทีวี จดแก็ก แล้วก็เอามาเขียน บางทีคนถามว่า เฮ้ย พี่ชายมุกอะไรนี้ ขอบ้างไม่ได้เพราะคือของอย่างนั้นให้กันไม่ได้ไป พิลลิ่งของดลกับมันไม่ได้ปุ่ตรงมุกตรงแก็ก แต่มันอยู่ตอนเขียน เราจะดูว่าเราจะปรับมันยังไง ตอนนั้นมันมันถึงได้ฟิลมากกว่า แก็กมันก็สำคัญทำให้เราเริ่มต้นได้ แต่ว่าตอนเขียนโอเคมันจะแตกแขนงออกไป บางทีคิดไว้อย่างนี้ แต่ว่าตอนท้ายอาจจะไม่ใช่ก็ได้

*Disruption หรือ Digital Disruption 'การหยุดชะงัก' ที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงที่ก่อเกิดจากเทคโนโลยีดิจิทัลและรูปแบบธุรกิจที่ทันสมัยใหม่ ซึ่งผู้ประกอบการต้องปรับตัว เช่น ธุรกิจสื่อต้องปรับตัวจากอนาล็อกเป็นดิจิทัล

ในยุคนี้เกี่ยวกับอ่านหนังสือ อ่านสิ่งพิมพ์น้อยลง มีผลกระทบอะไรกับตัวเขาไหม

มีสิ ก็กระทบไปทั่วแหละ ตั้งแต่ร้านหนังสือ ก็เห็นๆ กันอยู่แล้วว่ามันหายไป แล้วพอที่เราไม่ได้สื่อสารทางเฟซบุ๊ก ก็เลยไม่รู้จะไว้มากนัก ก็ให้ทางชายหัวเราะเขาง่ายๆ เราชอบอยู่บนเน็ต เราก็ใช้อย่างนี้ แต่เราก็พัฒนาไปเรื่อยๆ นะ ทั้งเรื่องนักก เรื่องอะไร ก็พยายามไม่ให้นันติดพอร์มมาก พอให้เขาเอาไปต่อยอดได้อีก

เวลาการดูรูปที่ถ่ายก็ออกมาเป็นภาพหรือก็ออกมา

ทั้งสองอย่าง บางทีก็คิดเป็นคำแล้วก็มาแปลง บางทีก็เป็นตัวการดูมาแล้วแปลง มาปรับ เพราะตอนที่เรารเรียนพาณิชย์ เขาสอนเรื่องการเขียนข่าวโฆษณา มันทำให้เราคิดอะไรก็ได้ที่จะรับมากเลย มันทำให้เวลาเราวาดภาพการดูภาพหนึ่งมันโดนใจใครหลายคนได้

ไม่ยอม요?

ใช่ เขาดูแล้วก็ขำเลย การเรียนโฆษณาตอนนั้นมีโปรเจกต์ช่วยได้มากเลย แล้วการเรียนศิลปะในช่วงนั้นก็ทำให้เรารู้จักการวางองค์ประกอบ คือตอนแรกเราคิดว่าไม่อยากจะเรียนศิลปะ แต่สุดท้ายมันกลายเป็นทักษะสำคัญที่เราใช้มาจนถึงตอนนี้ ทั้งการวาดภาพ ให้จุดเด่นอยู่ตรงไหน สายตาคนกวาดไปทางไหน เอาตัวอะไรเข้าไว้ตรงไหน ตัวละครตามไว้ตรงไหน แล้วก็ปิดท้ายตรงไหน บางทีมันเร็วมาก เวลาคอนกวาดสายตาคนมองมาคนเดียว ก็จะทำให้เขาเกิดเลยในทีเดียว เราจะวาดยังไง

เก็บตบนี้พี่ถ่ายก็เปลี่ยนจากการวาดเป็นอาชีพคอนฟิวเตอร์ด้วยด้วยไหมครับ

ใช่ ด้วยความบังเอิญ สมัยก่อนเราต้องช่วยลูกทำบ้านด้วย ต้องหาข้อมูลให้เขา ก็เลยกลายเป็นว่าเราเข้าไปปนในอินเทอร์เน็ตเยอะมาก จากข้อมูลหนึ่งไปอีกข้อมูลหนึ่ง จากเมืองไทยไปเมืองนอก ไปโน่นไปนี่ ไปได้ภาพที่เราไม่เคยรู้ว่ามี อย่างภาพการดูนกๆ นักเขียนการ์ตูนเก่าๆ ของฝรั่ง ที่มันแทนที่จะหาให้ลูกกลับมาให้ตัวเองละ (หัวเราะ) โห มันมีรูปอย่างนี้ด้วยหรือ บางทีก็แซ่พเพียบไว้ ก็ขายทำให้เราได้อะไรด้วย อย่างเรื่องคอมพ์ ตอนแรกเราก็ไม่รู้ ไม่เข้าใจเรื่องโปรแกรม Photoshop หรือมันขาย แต่ก็ได้เห็นคนที่ Photoshop เป็นการ์ตูนบ้าง ก็ไปเจอคอมพ์ที่เราใช้ภาพมาเขียนได้ สองคืออยู่ ชัยปทีละหมอยๆ ลงมือผลิตเองถูกเราก็ฝึกวิธีก็เขียนในคอมพ์ก็ยังให้เหมือนกับที่เราเขียนในกระดาษแผ่นนั้น ไม่ต้องหวังว่าทำงานคอมพ์แล้วดีต้องออกมาอย่างการก็ค่อยๆ ขยับๆ ไปเรื่อย มันก็ค่อยๆ คืบหน้าเรื่อยๆ

หลังๆ ที่เขียนเรื่องสั้น นิยายภาพ เราก็ใช้คอมพ์เขียนตลอด เราไม่สนใจเลยว่าการ์ตูนมันจะต้องเขียนลงกระดาษ มันจะต้องคลาสิกไม่จริงแต่เราทำต่อไม่ได้ แต่กระดาษเราก็ยังทำอยู่นะ แต่ทำในคอมพ์สะดวกขึ้นสะดวก สีสันไว้ก็อยู่ในนั้น ผิดก็แก้ง่าย แต่เราก็ไม่ได้เอามาเทียบว่าอะไรดีกว่ากัน กระดาษก็คือกระดาษ คอมพ์ก็คือคอมพ์ ถ้าทำในคอมพ์ที่ส่งทางเมลได้เลย ตอนนั้นก็มีความมั่นใจในใจอยู่อย่างหนึ่งว่าเราอยากเขียน แลลงสายแบบ เป็นซีรีส์ยาวๆ ดู เป็นเรื่องที่หวังว่าจะทำในช่วงวัยเกษียณ เพราะมันก็ใกล้แล้ว

ถ้าเขียนการ์ตูนไปด้วยก็เขียนด้วยหรือครับ

จริงๆ ก็ไม่มีหรอก พูดให้เหมือนคนอื่นเขา (หัวเราะ) คนอื่นในวัยเกษียณเขาอาจจะเลิกทำงานไปทำอะไรอื่นๆ แต่เราก็คงไม่มีโอกาสมีวัยเกษียณเหมือนเขาหรอก แต่ว่าถ้าถึงตอนนั้นเราก็คงมีเรื่องที่เราอยากจะทำอะไรก่อนตาย ประมาณนั้น

การดูรูปที่ถ่ายเป็นงานศิลปะอย่างหนึ่งกับใช้โปรแกรมไปดัดแปลงภาพที่ถ่ายมีอะไรที่ต่างกันบ้างไหมครับ

ที่บางคนบอกว่าในยุคนี้ Disruption* ทำให้สิ่งต่างๆ เสื่อมหมดลง หมดจริงๆ ไม่ได้พูดนะ มันต่อยอดไปทางอื่นมากกว่า อย่างเด็กๆ ที่เรามองว่าเหมือนเขาทำเล่นกับเพื่อนในอินเทอร์เน็ตนะ แต่มันก็กลายเป็นธุรกิจ ต่อยอดขยายในวงกว้างได้ กลายเป็นเน็ตไอดอล เป็นโน้ น เป็นนี่ มันเปิดโอกาสของคนรุ่นใหม่ ซึ่งคน 2.0 อย่างเราก็ได้แต่ยืนมองนะ เราก็ภูมิใจไปกับเขาว่าเขามีโอกาสเยอะ อย่างสมัยก่อนมีเด็กเอางานมาให้เราช่วยดู บางทีเราก็ช่วยเขาไม่ได้มาก เพราะว่าพื้นที่มันน้อย บก. จะรับไหม หรืองานเขาจะผ่านหรือไม่ผ่าน มันไม่มีโอกาสมากนัก แต่พอมีโซเชียลมีเดียขึ้นมาเนี่ย มันสามารถขยายไปได้ไกลได้โดยที่คนแค่กดชว้นคั่น คั่นดูมันทำไปเรื่อยๆ ต่อยอดไปเรื่อยๆ มันเปิดโอกาสคนแคบๆ ซึ่งเรารู้สึกภูมิใจไปกับเขาว่าเขามีช่องทางแบบเราอีกแล้ว เขาต้องทำในแบบของเขาเอง

สุดท้าย พี่ถ่ายอยากให้จบด้วยตัวเองอย่างไรงี้

ไม่คิดคิดเลยนะ (หัวเราะ) อยากให้คิดผลงานมากกว่า เพราะเราไม่ค่อยได้ออกไปสื่อสารกับคนมาก แต่ถ้าใครเคยงานจากการดูมาบ้าง แล้วได้รับรางวัลสวยไปบ้างแล้วๆ น้อยๆ ได้ถึงถึงช่วงเวลาที่ยืนกลับมา เหมือนเรานึกถึงอาจุ่มจิม อาวรัตน์ (วัฒนา เพ็ชรสุวรรณ) แล้วมองย้อนกลับไปว่ามันเป็นความสุขอย่างหนึ่งที่เรามีตอนเด็ก เราตั้งใจแล้ว เราอยากให้เจ้าของผลงานมากกว่านะ (ยิ้ม) •

Class(ic)

เรื่อง: วรวิมล จันทร์จวง

The Last Supper

ผู้วาด: Leonardo da Vinci
ปีวาด: 1498
ขนาด: 460 x 880 เซนติเมตร
เทคนิค: Tempera on Plaster
สถานที่: Santa Maria Delle Grazie

เมื่อเราถูกยกย่องว่าเป็นศิลปินระดับโลกก็ย่อมมีข้อสงสัยว่าทำไมถึงถูกยกย่องว่าเป็นศิลปินระดับโลก? คำตอบก็คือเขาเป็นศิลปินที่สร้างสรรค์ผลงานที่ไม่มีใครเหมือน และภาพนี้ถูกถ่ายทอดผ่านฝีมือของเลโอนาร์โด ดา วินชี ศิลปินผู้มากผลงานโดดเด่นในวงการศิลปะหลายต่อหลายชิ้นหนึ่งในนั้นคือ 'The Last Supper'

ภาพที่เราเห็นกันคุ้นตาอย่าง 'The Last Supper' คือเหตุการณ์ที่มาจากเรื่องราวในคัมภีร์ไบเบิล เมื่อพระเยซูเสวยพระกระยาหารร่วมกับอัครสาวกทั้ง 12 ทรงเผยคำทำนายระหว่างมื้ออาหารนั้นว่าจะมีหนึ่งในสาวกของพระองค์เป็นคนทรยศ นั่นหมายความว่า หนึ่งในผู้ร่วมโต๊ะอาหารนี้มีผู้คิดร้ายกับพระองค์

หลายคนในตอนนี้อาจจะรู้กันอยู่แล้วว่าคนนั้นคือ 'ยูดาส' แต่สำหรับคนโต๊ะอาหารยังไม่รู้ใครทรยศหลายคนจึงเกิดสับสนว่าคนไหนทรยศอย่างไร เราเห็นในภาพนั้น สุดท้ายเรื่องราวก็เป็นไปตามที่คำทำนาย พระเยซูถูกนำตัวไปตรึงกางเขนหลังอาหารมื้อนั้นเอง

ไม่ใช่แค่ในภาพเท่านั้นที่มีเรื่องราวชวนติดตาม แต่เบื้องหลังผลงานศิลปะชิ้นนี้เองก็มีความน่าสนใจไม่น้อย เมื่อดา วินชีเริ่มวาดงานชิ้นนี้ตั้งแต่ปี 1495 ผ่านไปแค่ไม่กี่ปี

ยังไม่มีภาพที่เสร็จเร็วจริง จนเมื่อมองเจ้าอาวาสของโบสถ์ Santa Maria Delle Grazie ที่เขาวาดงานชิ้นนี้ เรายังเห็นเขาวาดงานชิ้นนี้ให้เสร็จแต่งงานที่ใช้ความสร้างสรรค์ไม่อาจเร่งเอาตามใจชอบได้ ดา วินชีจึงเขียนจดหมายไปหาเจ้าอาวาสด้วยเนื้อหาละเอียดว่า "ตอนนี้ที่งานยังไม่เสร็จเพราะเขายังไม่อาจหาโบสถ์ที่เหมาะสมให้กับศาสนสถานนี้ได้ หากมีความรีบร้อนมากเกินไป เขาจะได้นำหน้าของรองเจ้าอาวาสมาใส่แทนเสีย" นั่นเองว่าจดหมายฉบับนั้นได้ผลแบบชะงักงัน รองเจ้าอาวาสปล่อยให้เขาได้ทำงานอย่างไม่เร่งรัด ดา วินชีจึงใช้เวลาถึง 3 ปีในการสร้างผลงานผลงานมาสเตอร์พีซชิ้นนี้ ก่อนมันที่เสร็จสมบูรณ์เมื่อปี 1498

จนเมื่อสาธารณชนได้เห็นผลงานมาสเตอร์พีซได้เอาอาหารมาใส่อยู่ข้างตัวเป็นแนววาด สร้างความสนใจด้วยภาพของพระเยซูที่อยูตรงกลางด้วยการใช้เส้นนำสายตา ขณะที่ข้างกายก็ล้อมรอบด้วยอัครสาวกที่กำลังตื่นตระหนกต่อคำทำนายเรื่องคนทรยศ ถือเป็นงานจิตรกรรมผ่านรูปแบบปูนแห้งชิ้นสำคัญแห่งยุคเรอเนซองส์ที่น้อยและเรื่องราวทางศาสนาไว้ได้อย่างยอดเยี่ยม

Art Live Learn Art

ศิลปะ: เปิดเปลือกตัวตนและสังคม
‘ไม่สมเหตุสมผล’ ของมะลิวัลย์ กรายทองส์
บทสัมภาษณ์ที่จะพาไปเรียนรู้มุมมองของ
นักศึกษาศิลปะ: เหตุผลอะไรที่เธอยังตัดสินใจ
เรียนรู้และถามหาเหตุผลความจำเป็น
ของศิลปะในโลกปัจจุบัน

ผมว่าเธอดูโดดเด่นและมั่นใจในตัวเองกว่านั้น แม้เจ้าตัวจะ
ยอมรับตรงไปตรงมาว่าเรื่องซีเรียสที่สุดของการเป็นนักศึกษาศิลปะ
ระดับปริญญาโทขณะนี้ คือการพูด เพราะอาการติดอ่างและปัญหาลำดับ
ศัพท์จากสมองไม่ใช่เรื่องชวนขันสำหรับคนนำเสนองานและใช้ชีวิต เช่น
เดียวกับเรื่องเรื้อรัง หรือชาติพันธุ์ ที่เธอมักถูกถามมเย้ยหยันทำให้
รู้สึกแปลกแยกเสมอมา แต่หากใครเคยผ่านตาผลงานศิลปะ อย่าง
Uncontent, Dreaming Walk (เดินในฝัน), JaoAeyJao หรือชิ้นล่าสุด
Here is Your Tea (ชาตะ) คงยืนยันไม่ต่างจากผม เมื่อทั้งหมดเต็มไปด้วย
ด้วยความเชื่อสัจและชัดเจนมากพอในการเปิดเปลือยตัวตนและความ
รู้สึกนึกคิดที่มาจากรากฐานของความ ‘ไม่สมเหตุสมผล’ ซึ่งได้กลายมา
เป็นประโยคติดปากที่เธอชอบเอ่ยซ้ำๆ ขณะที่ยังมีวาทะลดการสนทนา

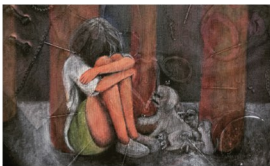

มะลิวัลย์ ทราหยงส์ เติบโตมาในครอบครัวชาวไทลื้อ เธอไม่เพาะ
ความฝันที่จะเป็นนางพยาบาลในชุดสะอาดสะอ้านแสนสวยตอนขึ้น
เรียนประถม พอขึ้นมัธยมก็เบนเข็มผู้เฒ่าสายศิลป์-ภาษา สลับกับตัว
เองอยู่ในทางแยกสุดท้ายก่อนเลือกเอาความสุจริตใจได้เริ่มจากรวาดเขียน
สอบเข้าเรียนในภาควิชาศิลปกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

“จำได้ว่าเราเครียดมากในช่วงที่ต้องตีบทหนึ่งสื่อเพื่อเตรียมสอบ
เข้าเอกอังกฤษตามคำแนะนำของคุณครู เลยหาเวลาว่างวาดรูปเล่นแล้ว
พบว่านี่แหละคือความสุขและสิ่งที่เราอยากเรียนจริงๆ ซึ่งเดิมทีเราเป็นคน
ที่ชอบวาดรูปอยู่แล้ว เลยจับเข้าคุยกับแม่ แต่แทนที่จะได้มุ่งไปทาง
Pure Art แม่กลับสนับสนุนให้เป็นครูศิลปะมากกว่า”

การเรียนที่ดูเหมือนจะราบรื่น เริ่มมาสะดุดเอาตอนขึ้นชั้นปีที่ 3
เมื่อพบว่าสัดส่วนการเรียนเน้นหนักด้านพัฒนาทักษะการสอนและ
กรอบเกณฑ์ของหลักสูตรไม่เปิดกว้างเพียงพอต่อการสร้างสรรค์งาน
ศิลปะ ผสมโรงกับปัญหาด้านการเงินของครอบครัว ความรู้สึกยึดติด
ปะปนพฤติกรรมก่อตัวเป็นความไม่สุขที่สะท้อนออกมาในผลงานโทนหม่น
ซึ่งจับจ้องเข้าไปในท่วงท่ามดอันป่วนแปรและประหลาดการนึกถวิล
ที่เคยพบเผชิญ

ผลงานที่ว่าอย่าง ‘Bad Memory’ ภาพจิตรกรรมสีผสมจาก
วัสดุผงสวด ไข่ เข้มฉืดยา และยาคุมสุริย ที่ถ่ายทอดความทรงจำเลว
ร้ายจากเหตุการณ์สูญเสียสุนัขแสนรัก หรือ Uncontent ผลงาน
จิตรกรรมที่ขับเคลื่อนจากความรู้สึกด้านลบ เมื่อถูกผู้คนรอบข้างทำให้
สูญเสียความมั่นใจในรูปร่างและรู้สึกตัวเองผิดปกติ ซึ่งผ่านการคัดเลือก
เป็นผลงานศิลปะนิพนธ์ยอดเยี่ยม ปี 2560 ร่วมจัดแสดงนิทรรศการ
หอศิลป์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กรุงเทพฯ อีกทั้ง
ยังเป็นเสมือนใบเบิกทางให้เธอได้รับโอกาสและแรงบันดาลใจในการศึกษา
ต่อระดับปริญญาโท สาขาทัศนศิลป์ คณะจิตรศิลป์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

“เรารู้สึกว่าเป็นอะไรที่น้ำตาเต็มมาก ๆ พอกระโดดจากสายครุ ศิลปะมาทำ Pure Art มันเหมือนเกือบว่ายข้ามมาได้แล้วก็พรวดเปิดวาล์ว จนสุด หรือคนที่เพิ่งฝึกแล้วแล้วแต่คิดนอกบ้านทันที เราได้ทำอะไร ตามใจอยากมันสนุกในการทำงาน มีเรื่องให้ทดลองและค้นหาไปเรื่อยๆ”

องค์ความรู้และอิสระทางความคิดในระดับบัณฑิตศึกษาปลดปล่อยตัวตนและคลิลายปมประสบการณ์ของมะลิวัลย์ให้ค่อยๆ แจ่มชัดขึ้นเริ่มตั้งแต่ผลงาน Dreaming walk (เดินในฝัน) ศิลปะแสดงสดที่สะท้อนความงามในเรือนร่างตน ซึ่งผู้คนมองว่าผิดแปลกและขัดเส้นเป็นบรรทัดฐานความเชื่อเชิงวัฒนธรรม

“จริงๆ การที่เติบโตในครอบครัวหญิงล้วน ก็มีส่วนทำให้เราหลงใหลในสรีระอันสวยงามและอ่อนไหวของผู้หญิง เพราะหากได้เรื่องดูผลงานของเราตั้งแต่ขึ้นมื่อยมปลายเป็นต้นมาจะเห็นว่าส่วนใหญ่เราชอบใช้ร่างกายตัวเองในการถ่ายทอดประสบการณ์ศิลปะ อย่างเดินในฝันที่บอกเล่าเรื่องความไม่มั่นใจในร่างกายที่ตัวเราภูมิใจกับมันมาก แต่กลับถูกสังคมบีบคั้นให้เป็นอื่น เช่น เขามองว่าเราเหมือนคนตะเกียบ หรือคล้ายเหมือนยิวฟ จิ้งเหลนสะท้อนออกมาในลักษณะการยึดติดร่างกายให้ผิดสัดส่วน ผสมกับงานศิลปะปฏิกิริยาของผู้หญิง ซึ่งขบขันการเคลื่อนไหวรุนแรง ลึกซึ้ง อึดอัดและบีบคั้น”

ตามมาด้วยผลงาน JaoAeyJao ที่ได้แรงบันดาลใจในการตั้งชื่อมาจากการเกริ่นก่อนขึ้นสำเนาไทยลื้อ เจ้า เอ้ย เจ้า หรือแปลเป็นภาษาไทยกลางได้ว่า ไ่ว เจ้าเอ้ย โดยผลงานชุดนี้มะลิวัลย์ทดลองหยิบยื่นความเป็นชาติพันธุ์ของตนมาทบทวนดูอย่างอุกจาก ผ่านศิลปะแสดงสดในความมืดสลัว พร้อมกับชวนคนดูเข้ามามีส่วนร่วมในการขีดเขียนภาษาไทยลื้อและภาษาวาดด้วยหมึกจากเลือดของเธอเองเพื่อเอาเดือนให้ผู้คนได้ตระหนักถึงศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ที่ดำรงเป็นสัจจะเหนือเส้นแบ่งแห่งชนชาติพันธุ์ ตรงกันข้ามกับโลกความเป็นจริงที่เอื้อมักก

เป็นฝ่ายถูกกระทำเสมอมา ไม่ว่าจะเป็นการล้อเลียนสำเนียงภาษาและรูปร่างหน้าตา ถูกดูแคลนเหยียดหยาม กระทั่งดำเนินในการพูดภาษาท้องถิ่นกับสมาชิกครอบครัว และถึงแม้ว่าเธอจะได้รับสัญชาติไทยตอนอายุราว 8 ขวบ แต่สิทธิบางประการก็ยังคงไม่อาจเทียบเท่าคนเชื้อชาติไทย

ผลงานล่าสุด Here is Your Tea ซึ่งตั้งคำถามต่อความไม่สมเหตุสมผลของลักษณะสังคมชายเป็นใหญ่ในครอบครัว ในวัฒนธรรมชาติพันธุ์ ตลอดจนในสังคมไทยที่เธอประสบพบเจอมาตั้งแต่วัยเยาว์ เช่น โอกาสในการเข้ารับการศึกษามีมากกว่าของชายชาวไทยลื้อ ปัญหาสามีทำร้ายภรรยา ระเบียบข้อห้ามที่ปิดกั้นเพศหญิงในศาสนสถาน หรือตราบาปของผู้หญิงที่แต่ง เป็นต้น โดยผลงานชิ้นนี้ได้สืบเปลี่ยนมาให้ผู้หญิงเป็นใหญ่ ด้วยการที่เธอสวมบทบาทเป็นเลขาฯ สาวงามจากจำลอ นามัยแบบสอเดลิฟฟ์ให้ผู้ชายชายคิม

“ก่อนจะสร้างงาน เราชอบใช้เวลาอยู่เฉยๆ พุดคุยและสำรวจความรู้สึกกับตัวเองในกระแวมลึงโหมบ้างที่เราอยากระบายมันออกมา รวมถึงหยิบจับเรื่องราวความไม่สมเหตุสมผลจากประสบการณ์ที่ปัจจุบันยังคงพบเห็นอยู่เช่นเป็นมาของเล่า ให้ผู้คนได้ตระหนักถึงสิ่งที่เกิดขึ้น ซึ่งหลังเสร็จสิ้นการนำเสนองานแต่ละครั้ง เราจะกลับมานั่งทบทวนข้อเสนอนะของผู้ชมและอาจารย์ที่จัดพื้นที่ไว้เพื่อนำมาปรับปรุงพัฒนาผลงานชิ้นต่อไปให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น”

นอกจากคำแนะนำของอาจารย์และเพื่อน ๆ ในแวดวงศิลปะ มะลิวัลย์ยังมองว่าความคิดเห็นของผู้ชมทั่วไปที่มีส่วนสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่ากันและอาจทำให้ได้พบเจอมุมมองใหม่ๆ จึงทำให้เธอกำลังสนใจอยากลองจัดศิลปะแสดงสดในพื้นที่สาธารณะ พร้อมทั้งตั้งเป้าไว้ว่า ก้าวต่อไปหลังจากสำเร็จบัณฑิตศึกษาเธออยากทุ่มเทเวลาให้กับงานศิลปะอย่างจริงจังและหาโอกาสจัดนิทรรศการศิลปะของตัวเอง •

Instagramming Artwork is not a crime, but a way to appreciate art?

เสฟแล้วโพสต์:

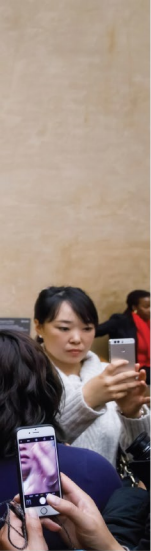
โซเชี่ยลมีเดียทำลายสุนทรีย์

หรือเป็นวิธีเสฟศิลปะแบบใหม่กันแน่?

Instagram is killing the way we experience art เป็นชื่อบทความที่พาดหัวแรงใจได้ใจ จนต้องรีบคลิกอ่านกันก็ บทความนี้เขียนโดย Anne Quito เพียวเอร่าจเว็บบอร์ด Quartz ในปี 2018

เล่าแบบไม่สปอยล์มาก ผู้เขียนบทความนี้เล่าถึงเคสและประสบการณ์ต่างๆ ที่พบเจอตอนไปชมงานในแกลเลอรีและพิพิธภัณฑ์ เช่น เรื่องผู้ชมชนตอคิวยาวเหยียดเพื่อถ่ายรูปเซลฟี่กับภาพพอร์เทรตของบารัค โอบามา อดีตประธานาธิบดีสหรัฐฯ ที่ National Portrait Gallery กรุงวอชิงตัน ดีซี ที่งานต้องจัดระเบียบคิวเพื่อการนี้โดยเฉพาะ ซึ่ง Anne ผู้เขียนได้กล่าวถึงบรรยายภาคนางานว่าแทบจะไม่มีใครเงยหน้าจาทันทีจามาชื่นชมกับผลงานจริงๆ

มองในแง่หนึ่งก็น่าเสียดายทั้งสำหรับผู้ชมและศิลปิน แต่ถึงอย่างไรการใช้สมาร์ตโฟนก็กลายเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของคนยุคนี้ไปแล้ว (สำหรับคนที่ไม่ได้ติดสมาร์ตโฟน เราตั้งใจด้วย) แต่ถ้ามองจากประสบการณ์ของตัวเองและคนรอบข้าง (รวมทั้งย้อนกลับไปดูโซเชียลมีเดียเพ็ญิกและอินสตาแกรมส่วนตัวทั้งหมด) ก็คงต้องบอกว่ามันไม่ใช่เรื่องแปลก โซเชี่ยลมีเดียได้สร้างพฤติกรรมเหล่านี้ขึ้นมา และเปลี่ยนวิธีที่เราถ่ายทอดมุมมองความคิด ความรู้สึก ประสบการณ์ให้กับเพื่อน คนรู้จัก ไปจนถึงสังคมออนไลน์

เราเข้าร่วมการเช็กอินและลงรูปที่ TeamLab ในโตเกียว ไม่ได้ต่างจากพิธีกรรมโพสต์รูปอาหาร กาแฟ หรือคอนเสิร์ตมากนัก นี่คือการชมรวม และไลฟ์สไตล์ที่เกิดขึ้นในยุคของการเชื่อมต่อ สื่อสารเรียลไทม์ มันอาจหมายถึง 'ใครลงก่อน ชนะ' หรือบอกกว่า 'ฉันน่ารักจัง'

สำหรับคนที่เลือกเสพศิลปะตรงหน้า จนเผลอมองก็เพียงพอแล้ว พฤติกรรมที่ว่ามา ทั้งหมดอาจดูแสน 'ฉาบฉวย' และการเช็กอินก็เป็นเพียงความพยายามจะกระตือรือร้นแสดงทางสังคม บ้างประกาศให้ผู้คนในเครือข่ายของตัวเองได้เห็นว่า พวกเขา (หรือพวกเราที่ทำ) ก็สนใจศิลปะเช่นกัน

แต่สำหรับคนที่ชอบใช้สื่อโซเชียล อย่างน้อยที่สุด เราจะได้ร่วมประสบการณ์ชมศิลปะในแบบที่หาไม่ได้ ผ่านการมองและบันทึกโมเมนต์เหล่านี้บนหน้าจอ ผ่านการโพสต์เช็กอินและแฮชแท็ก

"ไม่คิดว่ามันมีศิลปะ (ถ้าจะแค่มาถ่ายรูปลงโซเชียลมีเดีย)" ผู้ร่วมก่อตั้งแกลเลอรีที่สนิทกันกล่าวกับฉัน "โลกมันเปลี่ยนไปแล้ว เราไม่ได้เป็นโตในเสาร์"

เป็นไปได้ว่าเรื่องนี้มีใครผิดหรือถูก หากเป็นเรื่องของรสนิยม และไลฟ์สไตล์ส่วนตัว

ในोटศิลปะถูกจำกัดอยู่ไม่กี่รูปแบบ โดยมีอิทธิพลไม่กี่กลุ่ม ศิลปินยุคเรอเนซองส์ที่ทำงานศิลปะให้กับศาสนจักร ศิลปะจึงปรากฏอยู่ในโบสถ์ ประชาชนเข้าถึงและรับชมได้ในสถานที่ประกอบพิธีกรรมทางศาสนา ขณะที่รูปปั้นชื่อดังตามเมืองต่างๆ ถูกจัดเป็นแลนด์มาร์กที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว ยังไม่รวมถึงอนุสาวรีย์ที่สร้างขึ้นเพื่อเชิดชูความสำเร็จของผู้คน หรือวลีถึงความทรงจำและความผิดพลาดในอดีต

ปัจจุบันงานศิลปะจะกระจายตามพิพิธภัณฑ์ แกลเลอรี พื้นที่สาธารณะ และทุกหนแห่งที่ศิลปินพึงใจเรียกว่า Artspace ซัดคือ คนทั่วไปได้ใกล้ชิด ชมเชยผลงานในแบบที่พวกเขามีสิทธิ์เลือกเอง โจทย์สำคัญจึงน่าจะอยู่ที่ศิลปินและคิวเรเตอร์ว่าจะหาผู้ชมเข้าถึงศิลปะได้มากกว่าแค่ถ่ายรูปและโพสต์ลงโซเชียลมีเดียได้ไหมและอย่างไร

แต่ถ้าทำไม่ได้ นั่นก็เป็นสิ่งที่ผู้ชมเลือกแล้วจริงๆ •

เรื่อง: ชะธี พงษ์ไฉนชัย
ภาพ: ธาณิศา กิจวานิช

Bangkok CityCity Gallery

พื้นที่ศิลปะร่วมสมัย ใจกลางกรุงเทพฯ

หากใครเดินเข้าไปในย่านสาทรซอย 1 อาจสังเกตเห็นอาคารสีขาวตั้งตระหง่านอยู่บริเวณลานจอดรถ ก็นั่นคือแกลเลอรีศิลปะที่เกิดจากความความรักและความฝันของชาย-หญิงสองคน พวกเขาอยากมีห้องแสดงศิลปะเป็นของตัวเอง เกิดเป็น Bangkok CityCity Gallery แกลเลอรีศิลปะร่วมสมัย

อป-อรรคพล สุทัศน์ ณ อยุธยา นักสะสมงานศิลปะ และ ลูกตาล-สุกมาส พะหลัด อดีตพนักงานวิทยุของ TCDC (Thailand Creative and Design Center) ร่วมกันก่อตั้ง Bangkok CityCity Gallery ขึ้นมาในปี 2015 ด้วยความหวังว่าจะเป็นพื้นที่แสดงศิลปะที่นิยามคำว่า “ร่วมสมัย” ให้กว้างขวางและเข้าถึงมากขึ้น

เริ่มจากซื้อแกลเลอรีที่ชื่อว่า City สิ่งสองครั้ง เพื่อให้คนสงสัยและถามหาเหตุผลว่า “ทำไม” ก่อนพวกเขาจะยืนยันและตอบเป็นข้อเท็จจริง กรกฤต อุดนามานท์ชัย เป็นคนตั้งให้ โดยนำมาจากท่อนหนึ่งในเพลงโปรโมตนิทรรศการ Painting with History in a Room Filled with People with Funny Names 3 ที่ร้องว่า “Bangkok City City” เพื่ออ้างอิงหว่าให้คล้องจอง ต่อมาคุณสุกมาส บิ๋นคำนี้จึงนำมาตั้งชื่อแกลเลอรีอย่างเป็นทางการ ไม่เพียงเท่านั้น พอเข้าคำว่า CityCity

เข้าไป มันคล้ายความผิดพลาดแต่ก็สร้างเอกลักษณ์เฉพาะตัว เปลี่ยนคำธรรมดาอย่าง Bangkok City และ Gallery ให้พิเศษขึ้นมาได้

ตัวอาคารโดดเด่นด้วยการออกแบบทรงสี่เหลี่ยม สีขาวล้วน 2 หลัง แบ่งไปด้วยความเรียบง่าย แต่ดูไม่เดรัจฉาน ภายในแบ่งเป็นสองส่วนหลักๆ คือ ห้องนิทรรศการขนาดเล็กพื้นที่ 80 ตารางเมตร สามารถเป็นจุดพบปะสังสรรค์ จัดเวิร์กช็อป หรือจำหน่ายสินค้าที่ระลึก ในอนาคตวางแผนดัดแปลงเป็นร้านหนังสือหรือคาเฟ่เล็กๆ เพื่อเปิดพื้นที่ให้คนทั่วไปสามารถเข้ามาอ่านหนังสือ นั่งชิล หรือซื้อหนังสือศิลปะติดไม้ติดมือกลับบ้าน และหากศิลปินคนใดต้องการใช้พื้นที่นี้ ก็สามารถยกเฟอร์นิเจอร์ร้านหนังสือออกเพื่อเปลี่ยนเป็นห้องจัดแสดงได้ทันที

อีกฝั่งเป็นห้องนิทรรศการขนาดใหญ่ พื้นที่ 200 ตารางเมตร มีเพดานสูงจากพื้นราว 6 เมตร ใช้เป็นห้องจัดแสดงหลักที่มีความยืดหยุ่นสูง จัดได้หลากหลายรูปแบบทั้งจิตรกรรม ประติมากรรม ฉายภาพยนตร์ หรือสื่อผสมต่างๆ พร้อมทั้งเพ้นท์บนผนัง และประตูเข้า-ออกขนาดใหญ่สำหรับการเล่นมายเฟรมงานทางเดินข้างก็มีสวนขนาดเล็กตั้งอยู่อย่างเงียบสงบ ออกแบบเป็นชั้นบันไดด้วยความต้องการให้คล้ายเป็นเฟอร์นิเจอร์หนึ่งของแกลเลอรีนี้ ไม่เพียงแค่อุทยานยังมีชีวิตชีวาแต่ยังสามารถใช้เป็นที่จัดกิจกรรม เช่น เปิด-ปิดนิทรรศการ แสดงดนตรี หรือพักผ่อนตามอัธยาศัย

ด้วยความที่ Bangkok CityCity Gallery นิยามตัวเองว่าเป็นพื้นที่ศิลปะร่วมสมัย ที่จึงมักจัดนิทรรศการเดี่ยวของศิลปินที่มีอิทธิพลต่อคนรุ่นใหม่เป็นหลัก ผ่านวัฒนธรรมวัยรุ่นหรือ Youth Culture ที่ยังไม่สุกงอมเกินไป พวกเขามักเลือกศิลปินอย่างเลียมคมจากมาดามชอยส่วนบุคคล ประกอบกับประสบการณ์การทำงานในแวดวงศิลปะหลายปี เกิดเป็นงานนิทรรศการหลากหลายรูปแบบไม่ซ้ำกัน พลัดเปลี่ยนหมุนเวียนประมาณ 3-5 งานต่อปี

ประติมากรรมเปิดแกลเลอรีในปี 2015 ด้วยนิทรรศการ 'Melo House' โดยนักวาดการ์ตูน ต้ม-วิรุทธิ์ พรหมนิมิต ที่มา

พร้อมคาแร็กเตอร์สาวน้อยชื่อดัง 'มะม่วง' เชิญชวนไปผจญภัยในบ้านเขาวงกตที่ผู้ชมเป็นคนเลือกเส้นทางเอง ผ่านศิลปะการเล่าเรื่องเล็กๆ น้อยๆ ของชีวิตประจำวัน ทว่าแฝงไปด้วยปรัชญาลึกซึ้ง ทำให้งานแรกก็ได้รับความนิยมจากวัยรุ่นจำนวนมาก ไม่เพียงเท่านั้น นิทรรศการนี้ยังตอบคำถามว่ารุ่นหรือคอมมิวนิทิเป็นศิลปะร่วมสมัยได้ นั่นเป็นนิทรรศการแรกที่อยู่ในความทรงจำของใครหลายๆ คน

Bangkok CityCity Gallery ยังคงขยายขอบเขตศิลปะร่วมสมัยอย่างต่อเนื่อง ผ่านศิลปินรุ่นใหม่หลากหลายรูปแบบ เช่น ศิลปินสตรีตอาร์ตตัวเทพ Alex Face กับนิทรรศการ ALIVE นำเสนอผลงานชุดใหม่กว่า 30 ชิ้น ไล่ตั้งแต่งานจิตรกรรม ภาพวาดเส้น ไปจนถึงงานประติมากรรมขนาดใหญ่ สร้างปรากฏการณ์เปลี่ยนพื้นที่รอบแกลเลอรีให้กลายเป็นลานกิจกรรมขนาดย่อม นับเป็นการนำศิลปะเข้าถึงชุมชนอย่างแท้จริง

ธี-จุฑาภาณนท์ ศิริผล ก็เป็นอีกหนึ่งศิลปินที่เคยจัดนิทรรศการเดี่ยว Museum of Kirati ณ สถานที่แห่งนี้ นำเสนองานศิลปะสื่อผสมในรูปแบบที่พิถีพิถันที่จำลองความทรงจำถึงหม่อมราชวงศ์ศิริผล ผ่านคอลเลกชันภาพเคลื่อนไหว จิตรกรรมสีน้ำ และประติมากรรม ที่ได้แรงบันดาลใจจากวรรณกรรม ข้างหลังภาพ ของ ศิริอุพา

ล่าสุดกับนิทรรศการ SECOND HAND DIALOGUE ผลงานนิทรรศการลำดับที่ 2 โดย เต๋อ-นวลพล อ่างวังรัตนฤทธิ ผู้กำกับและนักเขียนบทภาพยนตร์ เป็นไปะเจ็ดการทดลองเก็บสะสมปฏิสัมพันธ์ของมนุษย์ผ่านบทสนทนา โดยการบริหารบทสนทนาทางโทรศัพท์ เพื่อนำไปต่อยอดเป็นงานศิลปะรูปแบบอื่น และสำรวจว่าบทสนทนานั้นทำงานอย่างไร

ด้วยระยะเวลาจำกัดที่ผ่านมาก จุดร่วมอย่างหนึ่งที่ผู้ก่อตั้งบอกกับเราคือ ความตั้งใจเลือกศิลปินรุ่นใหม่ที่ทำคอนเทนต์เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมย่อย (Subculture) อย่างมีนัยสำคัญ เพราะนั่นคือการับธำรงความสนใจอันหลากหลายให้สังคมได้เห็นผ่านนิทรรศการ นับเป็นการขยายขอบเขตศิลปะร่วมสมัยให้มีพื้นที่มากขึ้นเช่นกัน

สิ่งนี้แหละคือความ 'กว้างขวาง' ของศิลปะร่วมสมัยที่ Bangkok CityCity Gallery ออกมาสร้างขึ้น บนพื้นที่ 'เข้าถึงได้' อย่างย่านสาทรกลางกรุงเทพมหานครนั่นเอง •

เปิดทุกวันพุธ-อาทิตย์ เวลา 12:00 - 19:00 น.
การเดินทาง แกลเลอรีตั้งอยู่เลขที่ 301 ถนนพหลโยธินตัด
จากถนนวิภาวดีรังสิต แขวงจตุจักร เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10130
แผนที่: <https://www.google.com/maps/place/Bangkok+CityCity+Gallery/@13.751458,100.581458,15z>
ติดต่อ: www.bangkokcitycity.com

เรื่อง: กนกเก้ง

เก้าอี้ที่ได้แรงบันดาลใจ จากเทวตำนานกรีกโบราณ

Goods

Nemo เก้าอี้ที่โดดเด่นที่สุดตัวหนึ่งของโลก ออกแบบโดยสถาปนิกและนักออกแบบซูเปอร์สตาร์ชาวอิตาลี Fabio Novembre

โครงสร้างขาแบบได้แรงบันดาลใจมาจากเก้าอี้ Pantone อันโด่งดังที่เป็นรูปแบบของเก้าอี้อื่น หากแต่เติมแต่งกลิ่นอายงานที่โซนี่ที่เต็มไปด้วยสุนทรีย์และความงามแบบงานศิลปะ หากแต่ยังคงมีฟังก์ชันการใช้งานอยู่ พูดง่าย ๆ ก็คือ ผลงานชิ้นนี้เป็นประติมากรรมที่นั่งได้จริงๆ นี่เอง!

เก้าอี้ที่ดูคล้ายกับหน้ากากยักษ์ตัวนี้ได้แรงบันดาลใจมาจากรูปหน้าของเหล่าวีรบุรุษในประติมากรรมคลาสสิกของกรีกโบราณ ส่วนที่นั่งด้านในเติมแต่งด้วยลวดลายเส้นสายเซาะร่อง ล้อไปกับใบหน้าบนเก้าอี้ ดูคล้ายกับหน้ากากแอฟริกัน

มีคนนิยามผลงานในแนวนี้นี้ว่าเป็น Anthropomorphic Design หรือ ดีไซน์มานุษยรูปนิยม (ดีไซน์ที่นำปรัชญามานุษยรูปนิยมหรือการถือเอารูปร่างและลักษณะของคนหรือสิ่งอื่นๆ ที่ไม่มีชีวิตให้เป็นพระเจ้า มาใช้เป็นแนวคิดในการออกแบบ)

ในแวนแวนใช้งานเฟอร์นิเจอร์ดีไซน์ในการเล่าเรื่องราวอันเยี่ยมแสนหรรษาเกี่ยวกับการใช้อุปกรณ์ประกอบอันโดดเด่น ที่มีทั้งเป็นร่างกายมนุษย์ (หรืออวัยวะบางส่วน) มาใช้ ใบหน้าของมนุษย์ในเก้าอี้ตัวนี้เติมเต็มไปด้วยพลังอันเป็นนามธรรมและเป็นสากลในการนำเสนอ

ความงามอันเป็นตำนานเช่นเดียวกับที่ปรากฏในศิลปะกรีก ซึ่งเหล่าวีรบุรุษเหล่านี้ถูกนำเสนอในสัดส่วนอันสมบูรณ์แบบและศักดิ์สิทธิ์ผ่านงานประติมากรรมทั้งหลาย ก่อนหน้าผลงานชิ้นนี้ในปี 2008 ในแวนแวนออกแบบเก้าอี้ยาว Divina ที่มีพนักพิงและเท้าแขนเป็นรูปสตรีวิศวานอนทอดกายอยู่บนเก้าอี้ ในผลงานชิ้นนี้ที่เขาสร้างสรรค์ความเป็นไปได้ของงานดีไซน์มานุษยรูปนิยมขึ้นมา

ในอีกแง่หนึ่ง ใบหน้าของวีรบุรุษกรีกคลาสสิกของเก้าอี้ Nemo ตัวนี้ ถูกสร้างเป็นพื้นที่แห่งการพิงอันสมบูรณ์แบบ เป็นเก้าอี้อาร์มแชร์ที่มอบประสบการณ์แห่งความสบายให้ผู้นั่ง และด้วยคุณสมบัติเช่นเดียวกับหน้ากาก ตัวมันเองก็ทำหน้าที่ปกปิดความเป็นส่วนตัวให้กับผู้นั่ง ในขณะที่เดียวกันก็เปิดเผยความโดดเด่นให้พวกเขาไปด้วยเช่นเดียวกัน ด้วยความสูงที่พอเหมาะ ในการสร้างความเป็นส่วนตัว และดีไซน์ที่ใช้ทั้งภายนอกและภายใน Nemo มีพลังที่จะเปลี่ยนการนั่งพักผ่อนให้กลายเป็นความสง่างาม และทำให้ผู้ใช้งานมันเป็นเสมือนหนึ่งตัวละครเอกในเรื่องราวของพวกเขาเอง

เก้าอี้ Nemo ถูกนำเสนอเป็นครั้งแรกในงาน Salone del Mobile ในปี 2010 เป็นงานดีไซน์ที่แสดงให้เห็นถึงการใช้ร่างกายมนุษย์ และใช้เส้นสายอันคลาสสิกที่เปิดเผยให้เห็นองค์ประกอบของที่นั่งด้านใน

ร่างกายของมนุษย์สามารถมีความเป็นนามธรรมและความเป็นสากล และสามารถที่จะนำเสนอความงามในด้านอื่นเดียวกับศิลปะกรีก

ชื่อของ Nemo ตัวละคร ทำให้นึกไปถึงตัวละครเอกตัวจู้ในหนังแอนิเมชันของ Pixar ในปี 2003 อย่าง *Finding Nemo* หรือถ้าเป็นในยุคศตวรรษที่ 19 ก็คงจะทำให้นึกไปถึงกับตันนีโม ตัวละครเอกในนิยายของ จูลส์ เวิร์น ในปี 1870 ได้ทะเลาะสองหมื่นโยชน์ (*Twenty Thousand Leagues Under the Sea*) หรือย้อนกลับไปที่โลกกว่านั้น ในยุคคลาสสิก 800 ปีก่อนคริสตกาล Nemo น่าจะเป็นชื่อที่โอติซุสใช้ปลอมตัวล่อลวงยักษ์คาเทียอย่างโพลีโธมัสในมหากาพย์ โอติซซีย์ ของโฮเมอร์ เทวดานานกริกและโรมันที่เชื่อมโยงไปถึงชาติกำเนิดและแผ่นดินแม่ของผู้ออกแบบ Nemo ยังเป็นชื่อของหน้ากากที่นักแสดงละครเวทีใช้ปิดบังตัวตนและใส่เพื่อช่วยขยายเสียงพูดให้ดังขึ้นในโรงละครของกรีกโบราณ

แรงบันดาลใจจากยุคกรีกโบราณนี้ถูกนำมาผสมกับแรงบันดาลใจจากพาดลายเส้นรูปหน้ากากของสถาปนิกและศิลปินอื่น ๆ คุชัวอิตาเลียน จิโอ ปอนติ (Giovanni Pontoni) ในปี 1950 อย่าง *Un disegno un'idea* (*A Drawing is an Idea*) และบทละครในปี 1926 ของ ลุยจิ พิรันเดลโล (Luigi Pirandello) อย่าง *Uno, nessuno e centomila* (*One, No One and One Hundred Thousand*) ที่ว่าด้วยเรื่องของหน้ากาก หลอมรวมกันเป็นงานสร้างสรรค์ชิ้นใหม่ที่ปราศจากลักษณะทางภูมิศาสตร์และเพศสภาพ จนกลายเป็นตัวแทนทางศิลปะอันเหนือขอบเขตและขีดจำกัดแห่งการสร้างสวรรค์

เก้าอี้ Cantilever Chair
เก้าอี้ที่ไม่มีขาหลัง ๗๕ องศา
สร้างของเก้าอี้รองรับ
ด้วยขาหน้าก่อเป็นฐาน
ซึ่งถูกออกแบบโดย
อาศัยหลักการทางเคมีเพื่อ
ให้รองรับของหนักน้อย
น้ำหนักในการนั่ง และยังมี
ความยืดหยุ่นในตัวคล้าย
กับเก้าอี้หนังที่ป้องกัน
เก้าอี้เสื่อมสภาพด้วยเป็น
ชั้นเดียวกับตัวตุ๊กตาสี
กับตัว S

Designer

Fabio Novembre

โนแวนเบร เกิดในปี 1966 ที่เมืองเลกเซ อิตาเลีย จบการศึกษาด้านสถาปัตยกรรมจาก University of Architecture ในเมืองมิลาน อิตาลี ในปี 1992

ในปี 1993 เขาย้ายไปอาศัยอยู่ในนิวยอร์ก และศึกษาต่อระดับการศึกษากับภาพยนตร์ในมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก ในปี 1994 เขาถูกว่าจ้างให้ทำโครงการสถาปัตยกรรมเป็นครั้งแรกในฮ่องกง รวมถึงถูกว่าจ้างให้ออกแบบร้าน Blumarine ของแฟรนส์โคเนอริหรือดังชาวอิตาเลียน Anna Molinari ในลอนดอน ในปีเดียวกัน เขาก็กลับไปเปิดสตูดิโอออกแบบของตัวเองขึ้นที่มิลาน

นับแต่ปี 2000 ถึง 2003 เขาทำงานเป็นอาร์ตไดเรกเตอร์ให้แบรนด์ผู้ผลิตกระเบื้องโมเสกระดับโลกอย่าง Bisazza นับตั้งแต่ปี 2001 เขาก็ทำงานร่วมกับแบรนด์ดีไซน์ชั้นนำของอิตาลี ในปี 2008 เทศบาลเมืองมิลาน จัดนิทรรศการแสดงผลงานศิลปะของเขาขึ้นในพิพิธภัณฑ์ Rotonda di Via Besana ในชื่อว่า

Teach Me The Freedom of Swallows ในปี 2009 พิพิธภัณฑ์ดีไซน์ Triennale ในมิลาน เชิญให้เขาเป็นภัณฑารักษ์ และออกแบบนิทรรศการผลงานของเขาอย่าง *Il ore di Novembre* ในปีเดียวกัน เขาออกแบบศิลปะจัดวางชื่อ *Per fare un albero* หรือ *To make a tree* ร่วมกับแผนกดีไซน์อื่นดี และแฟรนซ์ของเมืองมิลาน กับแบรนด์รถยนต์ Fiat

ปี 2010 เมืองมิลานก็เชิญให้เขาเป็นภัณฑารักษ์ และออกแบบอิตาเลียนพาวลิเลชันในงานเอ็กซ์โปที่เซี่ยงไฮ้ ในปี 2011 เขาออกแบบและกำกับศิลป์ให้นิทรรศการ Lavazza con te partir ในโรงละคร Eatro Dell'arte ของพิพิธภัณฑ์ Triennale และยังออกแบบและเป็นภัณฑารักษ์ให้นิทรรศการของช่างภาพชาวชาวอเมริกันชื่อดัง Steve McCurry ที่พิพิธภัณฑ์ศิลปะร่วมสมัยแห่งกรุงโรม (MACRO) ในปี 2014 เขาออกแบบและตกแต่งภายในให้สำนักงานใหญ่ของสโมสรฟุตบอลเอซีมิลาน •

01

5th Bangkok Triennale International Print and Drawing Exhibition

EAT

Takanobu Kobayashi
100 Tonson Gallery
23 May – 21 Jul 2019

ความว่างเปล่าที่ถูกหยิบยกขึ้นมาปลูกเป็นผลงานเจ๋งๆ จากชีวิตประจำวันที่ต้องเจอกับกฏระเบียบว่างเปล่าจากการกินครั้งแล้วครั้งเล่า ในร้านอาหารร้านประจำ เพราะเรื่องราวก่อนที่กฏระเบียบจะว่างเปล่ามันมีความหมายบางอย่างซ่อนอยู่ มันจึงถูกหยิบมาเป็นผลงานจิตรกรรมและภาพถ่ายที่ถูกถ่ายทอดผ่านมุมมองของผู้สังเกตเรื่องราว ตั้งแต่ต้นจนว่างเปล่านั่นเอง

fb.com/100TonsonGallery

02

Silpakorn University
BACC
30 May – Aug 2019

การประกวดภาพพิมพ์และวาดเส้นที่มีผู้เข้าร่วมส่งผลงานนับพันชิ้นที่จะต้องถูกคัดสรรอย่างพิถีพิถันเพื่อนำมาจัดแสดงในนิทรรศการภาพพิมพ์และวาดเส้นนานาชาติ ครั้งที่ 5 รวมทั้งในงานจะมีเวิร์กช็อปการถ่ายภาพพิมพ์ โพลีเอสเตอร์ โดยนักศึกษาศาสนาภาพพิมพ์ คณะจิตรกรรม ประติมากรรม และภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร อีกด้วย

www.bacc.or.th

03

SECOND HAND DIALOGUE

Nawapol Thamrongrattanarit
Bangkok Citycity Gallery
01 – 23 Jun 2019

เดอ นาวพล หวนกลับคืนสู่วงการศิลปะอีกครั้ง ด้วยการนำเอาปฏิริยาคอบสนองของผู้คนที่ติดต่อโดยสื่อ มาเรียบเรียงจนเกิดเป็นนิทรรศการนี้ ที่จะแบ่งส่วนของการแสดงออกเป็นสองส่วน ได้แก่ Recording Room และ Visitor Room ถือเป็นการแสดงผลงานที่ตกตะกอนจากผลงานการกำกับภาพยนตร์ที่นำเสนอใจผ่านมุมมองและสิ่งที่นำเสนอ

bangkokcitycity.com

04

3S : Spectacle Subconscious Spontaneous

Denpong, Supoj and Sitthidham
Subhashok The Arts Centre
15 Jun – 14 Jul 2019

ผลงาน 3 สได้มาจาก 3 ศิลปินที่จะมาถ่ายทอดเรื่องราวของสิ่งที่เขานามชมรมอย่าง "กวีรงค์" ออกมาเป็นผลงานศิลปะ Contemporary ตามสไตล์ของตนเอง ซึ่งศิลปินทั้ง 3 จะนำเสนอเรื่องราวและมุมมองที่ต่างกันออกไป มาตีความเรื่องราวลึกลับผ่านงานศิลปะหลากหลายรูปแบบกันได้ในงานนี้

www.sac.gallery

05

A Human

Pairaj Pichetmetakul
La Lanta Fine Art
15 Jun – 31 Jul 2019

เราคุ้นเคยกับชื่อของคอมพิวเตอร์ไรโรจน์จากการวาดรูปคนไร้บ้านในมหานครนิวยอร์กครั้งนี้ผลงานของเขาจะมาสะท้อนเรื่องราวของความหวัง ความฝันที่จะได้ใช้ชีวิตในฐานะ มนุษย์ของชาวโรฮิงจาที่ได้รับการปฏิบัติอย่างไม่เท่าเทียมด้วยเรื่องของเชื้อชาติ ด้วยการสนับสนุนของ UNHCR ที่สังเกตเห็นถึงทัศนคติที่สัมพันธ์กับคนเชื้อชาติของศิลปิน

fb.com/Pairajpichet

06

Global Women - Women's Art

MaeYing Chiangrai Artists
Art Bridge Chiang Rai
29 Jun – 28 Jul 2019

ผลงานดีๆ จากกลุ่มศิลปินหญิงที่รวมตัวกันเพื่อสร้างความตระหนักถึงศักยภาพ ในการสร้างสรรค์ผลงานเคยจัดแสดงมาแล้วในชื่อ In her eyes สำหรับครั้งนี้ ไม่ได้มีเพียงศิลปินกลุ่มเดิมเท่านั้น แต่ยังรวบรวมเอาศิลปินหญิงจากเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และยุโรปมาร่วมแสดงผลงานเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนมุมมองศิลปะจากแต่ละชาติด้วยเช่นกัน

fb.com/Maeyingchiangraiartists

07

The Lady on a White Horse

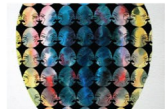
Yuree Kensaku
BACC
29 Jun – 31 Jul 2019

นารีที่มีขาว คลิเซ่ที่เรามักจะได้ยินในฐานะคำที่นายกลายมาเป็นแก่นของนิทรรศการครั้งนี้ ที่หยิบยกเอาตัวนารีที่มีขาว มาเป็นตัวแทนของการวางสังคมก้าวผ่านกรอบเดิมๆ ทั้งทางวัฒนธรรม ความเชื่อ และศาสนา แต่กลับสะท้อนถึงความเชื่อในเรื่องเล่า นั่นเป็น Comic ที่ตั้งใจสร้างขึ้นมาอย่างมีชั้นเชิง

www.bacc.or.th

08

Mood of the mind

Yuttana Paigapat
Chamchuri Art Gallery
5 – 23 Jul 2019

อารมณ์และความรู้สึกจะไม่ได้เป็นเพียงภาพที่ต้องคอยนึกเอาอีกต่อไป เมื่อมีศิลปินผู้ต้องการถ่ายทอดสิ่งที่อยู่ในอารมณ์ ให้ออกมาเป็นผลงานชิ้นที่จับต้องได้และสื่อความหมายถึงอารมณ์นั้น มาคิดค้นสร้างองค์ความรู้ที่เรามาจับต้องมันได้จริงๆ ในรูปแบบของผลงานศิลปะที่เราจะสามารถรับรู้ได้จากแทบทุกผัสสะที่เราสัมผัส

fb.com/chamchuriartgallery

ภาพสำหรับประกอบการโฆษณาเท่านั้น

THE SECRET of TRUE SIGNATURE COFFEE

ไขความลับส่วนผสม
ที่ขาดกันไม่ได้ของ
True Signature Coffee ...

๑ กาแฟอาราบิก้า 100% เบลนด์สูตรเฉพาะ
๑ โซลัปสูตรพิเศษ

TRUE SIGNATURE ICED COFFEE

TRUE SIGNATURE TWIST COFFEE

TRUE SIGNATURE HOT COFFEE

welcome
to your place
escape from all noise
sit, relax,
sip and smile

TRUE COFFEE
APPLICATION
DOWNLOAD NOW

si.pandsuri

truecoffee_official

truecoffee

@truecoffee

10th UOB Painting of the Year

"The artist sees what others only catch a glimpse of."

- Leonardo da Vinci

ศิลปะเปิดมุมมองสู่สิ่งที่คาดไม่ถึง

ขอเชิญร่วมถ่ายทอดความรู้สึกและเรื่องราวผ่านผลงานของคุณ

ประเมินความสามารถ

ส่งผลงานเข้าร่วมการประกวดจิตรกรรมยูโอบี ประจำปี 2562*

ระหว่างวันที่ 30 สิงหาคม - 1 กันยายน 2562

ณ จุดรับผลงานทั้ง 4 ภาคทั่วประเทศ

- **กรุงเทพฯ:** ห้องนิทรรศการหมุนเวียน ชั้น 1 อาคารพิพิธภัณฑ์เพื่อช่างเฉลิมพระเกียรติ
 - **เชียงใหม่:** หอนิทรรศการศิลปวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 - **มหาสารคาม:** หอศิลป์วัฒนธรรม 1 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
 - **สงขลา:** ชั้น 1 อาคาร 17 คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตสงขลา
- จุดรับผลงานอื่นๆ สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.uob.co.th/poy

ชิงรางวัล

- ผลงานชนะเลิศประเภทศิลปะป็นอาชีพ จะได้รับ**เงินรางวัล 750,000 บาท** และเข้าร่วมประกวดระดับภูมิภาค ณ ประเทศสิงคโปร์ พร้อมโอกาสได้รับคัดเลือกเข้าร่วมโครงการศิลปินในพำนัก ณ พิพิธภัณฑ์ศิลปะเอเชีย ฟูกูโอกะ ประเทศญี่ปุ่น
- ผลงานชนะเลิศประเภทศิลปินใหม่หรือสมัครเล่น จะได้รับ**เงินรางวัล 90,000 บาท พร้อมอุปกรณ์ศิลปะมูลค่า 10,000 บาท** และโอกาสเข้าร่วมพิธีประกาศรางวัลชนะเลิศระดับภูมิภาค ณ ประเทศสิงคโปร์
- และรางวัลอื่นๆ รวมทั้งสิ้น 8 รางวัล รวมมูลค่า 1,680,000 บาท

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

บริหารสื่อสารและภาพลักษณ์องค์กร ธนาคารยูโอบี

โทร. 0 2343 4977, 0 2343 4969 หรือ Email: poy@uob.co.th

www.uobpoy.com

RIGHT BY YOU

